

ستایش

سرخ علوم و فنون دوازدهم، مثل دو پایه قبلی، با «ستایش» شروع می‌شود. چیزی از سبک می‌خوانی، و قدری آرایه و عروض، و دست آخر هم، با «نیایش» کتاب را تمام می‌کنی. حواست باشد: مطالب این کتاب پیشرفته‌تر از آن چیزی است که در سال دهم و یازدهم خوانده‌ای. پس لازم است حسابی آماده باشی. سر نخ را بگیر و بیا!

با مفاهیم بیتای بخش ستایش شروع کنیم. آماده‌ای که؟

۱۵۸۷. کدام گزینه با بیت «یارب قبول کن به بزرگی و فضل خویش / کان را که رد کنی، نبود هیچ ملتجا» متناسب است؟

سر مرا به‌جز این در حواله‌گاهی نیست
بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست
که در شریعت ما غیر از این گناهی نیست
که تیغ ما به‌جز از ناله‌ای و آهی نیست

از آن بیدادگر در سینه فریادی که من دارم
ندارد هیچ رهرو بر کمر زادی که من دارم
ز بس فرسوده گردیده‌ست بنیادی که من دارم
خراب افتاده است از بس غم‌آبادی که من دارم

نه بر ذیل وصفش رسد دست فهم
از کم‌تر بنندگان خود یباد کنند
و ادراک ضمیر جان بینا نرسد
که عاجز اوفتاد اندر کف خاک

۱۵۸۹. مفهوم ابیات کدام گزینه با بیت «در کم‌ترین صنع تو مدهوش مانده‌ایم / ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا» متناسب است؟

به غایتی است که از حدّ وهم بیرون است
تیر حکمش نیاید اندر شست
در عقل نمی‌گنجی در وصف نمی‌آیی
به جهان خرم از آنم که چنانم تو پسندی

در عقل این نگنجد در خاطر آن نباشد
بر قدر بام تو نرود وهم دور پای
(۳) د - ه - و (۴) الف - ب - و

(۱) جز آستان توام در جهان پناهی نیست
(۲) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر
(۳) مباح در پی آزار و هرچه خواهی کن
(۴) عدو چو تیغ کشد من سپر بیندازم

۱۵۸۸. کدام گزینه با بیت «گر خلق تکیه بر عمل خویش کرده‌اند / ما را بس است رحمت و فضل تو متکا» ارتباط معنایی دارد؟

(۱) گریبان چاک سازد پرده گوش فلک‌ها را
(۲) به کوه قاف دارم از توکل پشت چون عنقا
(۳) گرانی می‌کند چون تیشه بر من هر پر کاهی
(۴) ز وحشت می‌رود چون دود جغد از روزنم بیرون

۱۵۸۹. کدام گزینه با بیت «در کم‌ترین صنع تو مدهوش مانده‌ایم / ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا» تناسب معنایی ندارد؟

(۱) نه بر اوج ذاتش پرد مرغ وهم
(۲) در وهم کی آید که خداوند ملوک
(۳) بر وصف تو دست عقل دانا نرسد
(۴) کجا وصف تو دانند کرد ادراک

۱۵۹۰. مفهوم ابیات کدام گزینه با بیت «در کم‌ترین صنع تو مدهوش مانده‌ایم / ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا» متناسب است؟

الف) که دوست‌داری و اخلاص من به حضرت تو
ب) گنه ذاتش نگنجد اندر عقل
ج) عقل از تو چه در باید تا وصف تو اندیشد؟
د) هم نشاط از تو و هم غم، چه غم از شاد نباشم؟!
ه) دل از تو برگرفتن بر دیگری نهادن
و) در کنه وصف تو نرسد عقل دور بین

(۱) الف - د - ه (۲) ب - ج - و

و به سؤال از کنکور ۹۸ با همین مفهوم و البته صورت سؤال متفاوت ...

۱۵۹۱. مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

(۱) می‌روم افتان و خیزان در پیش
(۲) آب چشمم مگر از خاک درت چاره شود
(۳) چندان گریستیم که هر کس که برگذشت
(۴) خنده بر بخت زخم یا به وفاداری دوست

گرچه ز آب دیده پایم در گل است
ورنه این سیل پایی بکند بنیادم
در اشک ما چو دید روان گفت کاین چه جوست
گریه بر خویش کنم یا به گرفتاری دل

تاریخ ادبیات قرن های دوازدهم و سیزدهم (دوره بازگشت و بیداری)

سرخ در درس یکم، جزوه آموزش، مطالبی را درباره وضعیت ادبیات در قرن های دوازدهم و سیزدهم خواندی و با دوره بازگشت ادبی و دوره بیداری آشنا شدی. شخصیت های ادبی مهم هر دوره را شناختی و مطالبی درباره آثار و شیوه کارشان یاد گرفتی. حالا وقتش رسیده تا خودت را محک بزنی. قرار است تمام موضوعاتی را که یاد گرفته ای، دوباره طبقه بندی و مرور کنی. از سؤالات برای تثبیت اطلاعات در ذهنت استفاده کن و صرفاً به پیدا کردن کلید قانع نباش. بخوان، بررسی کن و از پاسخ تشریحی غافل نشو! سؤالات را به ترتیب حل کن. بعضی هاشان مکمل یکدیگرند و در به خاطر سپردن نکات کمکت می کنند. سر نخ را بگیر و بیا!

اول می ریم سراغ وضعیت دوره بازگشت، بعد، شخصیت های این دوره، و بعد هم، «بیداری» و اطلاعات مربوط بهش!

۱۵۹۲. کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) با روی کار آمدن سلسله قاجار و تثبیت حکومت مرکزی در ایران، بازگشت به شیوه و الگوی گذشتگان در ادبیات پررونق تر از گذشته بود.
- ۲) در زمان نادر شاه و کریم خان زند، فتحعلی خان صبا با همراهی چند تن دیگر از ادیبان، انجمن ادبی «اصفهان» را اداره می کرد.
- ۳) در دوران حکومت های افشاریه، زندیه و ابتدای دوره قاجار، رشد و شکوفایی قابل توجهی برای تاریخ ادبیات ایران دیده نمی شود.
- ۴) در زمان قاجار عبدالوهاب نشاط انجمن ادبی «نشاط» را تأسیس کرد و پس از آن، انجمن ادبی «خاقان» به ریاست فتحعلی شاه در تهران تشکیل شد.

۱۵۹۳. گزینه درست را طوری انتخاب کنید که بیت ها در آن به ترتیب، یادآور نام مؤسسان انجمن های ادبی «نشاط - اصفهان - خاقان» باشند.

الف) غرق مهر شاه دیدم آفتاب و ماه را	دوست دارند این دو کوکب ناصرالدین شاه را!
ب) درد شیرین دواي فرهنگ اسست	غم لیلی نشاط مجنون اسست
ج) هاتفا! آخر به مکتب عشق	طفلی حل کرد مشکل ما
د) بازای ساقیا که هواخواه خدمتم	مشتاق بندگی و دعاگوی دولتم
ه) جم دستگاه فتحعلی شاه تاجدار	باید که سجده بر در او هر سحر کنی!
۱) د - ج - ه	۲) د - ج - الف
۳) ب - د - ه	۴) ب - د - الف

۱۵۹۴. کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) «سبک بازگشت» را می توان آن را حد واسط بین سبک هندی و سبک دوره بعد یعنی دوره بیداری دانست.
- ۲) از انقراض صفویه تا آغاز سلطنت فتحعلی شاه شاعران از سبک هندی روی برگرداندند، اما هنوز تأثیر آن سبک و نیز مکتب وقوع در آثارشان مشاهده می شود.
- ۳) هدف انجمن نشاط و خاقان رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره های بعد از آن بود.
- ۴) اعضای انجمن نشاط سعی در خلق آثاری داشتند که با آثار پیشینیان متفاوت باشند و از همین رو زمینه ساز تحولات ادبی در دوره مشروطه بودند.

۱۵۹۵. در کدام گزینه به نام قومی اشاره شده که شکست ایران از آن، از عوامل شکل گیری نهضت بازگشت بود؟

۱) شنیده ام که سفیری ز انگلیس مگر	دو سال رفت که سوی ری آمد از لندن
۲) و تو را بودی مسلم ملک ایران این چنین	کافر مگر روس هرگز قصد ایران داشتی
۳) ببرد حسن بتان دینم ای مسلمانان	چو هندوان پس از این بت پرست خواهم بود
۴) به ملک خویش عثمانی امیر است	گمان دارد که آگاه و بصیر است

۱۵۹۶. در همه گزینه ها به عوامل مؤثر در ایجاد «نهضت بازگشت ادبی» اشاره شده است، به جز

- ۱) تاراج کتابخانه اصفهان که سبب شد تعدادی از کتاب های کتابخانه سلطنتی به دست مردم بیفتد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود.
- ۲) تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری
- ۳) رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی و ترجمه و نشر کتاب های غربی
- ۴) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان

۱۵۹۷. ابیات زیر از دیوان یکی از شاعران دوره بازگشت انتخاب شده است. با دقت در این ابیات بگویید کدام یک از عوامل شکل‌گیری نهضت بازگشت در آن برجسته‌تر است؟

«رسید. چه؟ خبر فتح! کی رسید؟ سحر
کدام شه؟ شه ایران. چه کس؟ محمد شاه
دهد چه؟ زر. کی؟ دائم. چگونه؟ بی‌منت
بُود چه؟ یارش. که؟ حق. دگر که؟ احمد و آل
کجا؟ به نزد ملک. از چه ملک؟ از خاور
ورا لقب چه؟ ابوالستیف! از که؟ از داور
به که؟ به عارف و عامی. چه قدر؟ بی حد و مَر
کجا؟ به هر دو سرا. تا چه روز؟ تا محشر»

(۱) به تراج رفتن کتاب‌خانه اصفهان و افتادن آثار ادبی ارزشمند به دست اهل ذوق (۲) توجه دربار قاجار به ادبیات و رونق گرفتن دوباره مدح پادشاهان
(۳) تضعیف جامعه براساس شکست‌های سیاسی از بیگانگان (۴) تقلید شاعران این دوره از شیوه سخن‌پردازی شاعران سبک هندی

۱۵۹۸. همه شاعران زیر در دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند، به جز

(۱) صبای کاشانی (۲) فروغی بسطامی (۳) قانای شیرازی (۴) سروش اصفهانی

۱۵۹۹. گزینه درست را طوری انتخاب کنید که ابیات در آن به ترتیب یادآور نام شاعران مقلد سبک خراسانی و سلجوقی و شاعران مقلد سبک عراقی باشد.

(الف) حاسدان وطن از چاه تهی چشم‌ترند
(ب) گرمی‌کند به خلوت ما آن پری‌گذر
(ج) سپند آتش غم کرده‌ای مرا ای دوست
(د) مست نشاط و عیش کجا گردد آدهی؟
(ه) دل از هستی نمی‌چیند فروغی
تا به کنعان نرسیده است صبا را دریا
بگذار تا گذار نباشد سرورش را
مکن، که سوخته از مجمر تو برخیزم
دور فلک چو باده به جامش نگون دهد
نفس در کشور آینه شام است
الف - ب (۲) ج - د (۳) ه - ج (۴)

۱۶۰۰. کدام عبارت درباره دوره بازگشت نادرست است؟

(۱) اهمیت شاعران دوره بازگشت از این جهت است که توانستند زبان شعر را مجدداً به شیوه‌ای که در سبک هندی رایج بود، نزدیک کنند.
(۲) شاعرانی مانند مجمر اصفهانی، فروغی بسطامی و نشاط اصفهانی غزل‌سرایی به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی را پیش گرفتند.
(۳) شاعران دوره بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی و رخوت حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند.
(۴) شاعرانی چون صبای کاشانی، قانای شیرازی و سروش اصفهانی به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند.

۱۶۰۱. کدام عبارت درباره وضعیت شعر در اواخر حکومت قاجار نادرست است؟

(۱) موضوعات جدید در جامعه و ادبیات پیش آمد و اصطلاحات و لغات غربی نیز وارد شعر شد.
(۲) از اواسط دوره قاجار اندک‌اندک شعر دوره بازگشت رونق بیشتری پیدا کرد و مورد توجه شاعران قرار گرفت.
(۳) شاعران خود را وقف مردم کردند و به محتوا بیش از صور خیال و جنبه‌های شاعرانه توجه داشتند.
(۴) شاعران این دوره معتقد بودند که در شعر باید تغییر و دگرگونی ایجاد شود تا بتواند مسائل و پدیده‌های تازه را در خود جای دهد.

۱۶۰۲. ابیات زیر دو بیت ابتدایی یک قصیده از دیوانی است که جلد و صفحات ابتدایی آن افتاده است، اما ستایش «اسدالله خان شیرازی» در اواسط قصیده نشان می‌دهد که باید مربوط به چندین سال پیش از انقلاب مشروطه باشد. با توجه به این که شاعر، در قافیه، واژه‌ها را با «الفی» همراه کرده که قرن‌ها پیش از او شاعران سبک خراسانی آن را به عنوان زینت به واژه‌ها می‌افزوده‌اند. قصیده، متعلق به کدام شاعر می‌تواند باشد؟

«دوشینه چون کشید شه زنگ لشکرا
باز سفید روز بیزد از آشیان
سلطان روم را ز سر افتاد افسرا
زاغ شب سبیا بگسترد شه پرا»
(۱) مجمر اصفهانی (۲) فروغی بسطامی (۳) قانای شیرازی (۴) ملک‌الشعرا بهار

۱۶۰۳. عنوان «پرچم‌دار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت» شایسته کدام شاعر است؟

(۱) هاتف اصفهانی (۲) فروغی بسطامی (۳) عبدالوهاب نشاط (۴) فتحعلی‌خان صبا

۱۶۰۴. «گلشن صبا» به تقلید از کدام اثر سروده شده است؟

(۱) حدیقه سنایی (۲) بوستان سعدی (۳) مثنوی معنوی مولوی (۴) مخزن‌الاسرار نظامی

۱۶۰۵. موضوع کتاب «خداوندنامه» کدام است؟

(۱) منظومه‌ای عرفانی در بیان صفات خداوند و روش سیر و سلوک عارفان (۲) یک مثنوی تاریخی درباره جنگ‌های شاه عباس و پیروزی‌های وی
(۳) حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلیری‌های حضرت علی (ع) (۴) منظومه‌ای مذهبی درباره داستان زندگی پیامبران و کتاب‌های آسمانی

۱۶۰۶. بیت «هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم / جهان و هرچه در او، جز به کام خویش ندیدم» متعلق به کدام شاعر دوره بازگشت است؟

(۱) هاتف اصفهانی (۲) عبدالوهاب نشاط (۳) مجمر اصفهانی (۴) صبا کاشانی

۱۶۰۷. سراینده بیت «به نام خداوند بینش نگار / خرد آفرین، آفرینش نگار» کیست؟

(۱) نشاط اصفهانی (۲) فروغی بسطامی (۳) فتحعلی خان صبا (۴) عبدالوهاب نشاط

حالا بررسی وضعیت عمومی زبان و ادبیات و شکل‌گیری دوره بیداری!

۱۶۰۸. مضمون کدام گزینه یکی از عوامل آشنایی با تحولات عصر و زمینه‌ساز شکل‌گیری دوره بیداری است؟

(۱) شاه ما از جمله شاهان پیش بود و بیش بود
 شاه ما از جان ما هم دور و هم نزدیک بود
 عقل را تدبیر باید عشق را تدبیر نیست
 شاه ما بهرام شاه آن شاه کز بهر شرف
 فکر شاه فطنی باید کرد
 نشود منصرف از سیر فزنگ
 پرسید زان میانه یکی کودک یتیم
 نزدیک رفت پیرزنی گوژپشت و گفت
 زان که شاهنشاه ما هم شاه و هم درویش بود
 جان ما با شاه ما نزدیک و دوراندیش بود
 عاشقان را عقل تر دامن گریبان گیر نیست
 چرخ را در بندگی درگاه او تقصیر نیست
 شاه ما گنده و گول و خرف است
 این همان احمد لایتنصر است
 کاین تابناک چیست که بر تاج پادشاست
 این اشک دیده من و خون دل شماست

۱۶۰۹. عبارت زیر درباره «همه شخصیت‌های ادبی» کدام گزینه صدق می‌کند؟

«در دوره بیداری، شعرای آزادی‌خواه و گروهی از روشن‌فکران به نقد شرایط موجود پرداختند که با مخالفت دولت همراه بود.»

(۱) هاتف اصفهانی، نسیم شمال، نشاط اصفهانی (۲) میرزا فتحعلی آخوندزاده، نشاط اصفهانی، میرزا آقاخان کرمانی

(۳) میرزا فتحعلی آخوندزاده، عبدالرحیم طالبوف، فروغی بسطامی (۴) ملک‌الشعراى بهار، نسیم شمال، میرزا فتحعلی آخوندزاده

۱۶۱۰. کدام عبارت درباره دوره بیداری نادرست است؟

(۱) ادبیات بیداری با ظهور مفاهیمی نو مثل آزادی، وطن، قانون‌خواهی و مبارزه با استبداد و استعمار شکل گرفت.
 (۲) در این دوره نسیم شمال، آخوندزاده، طالبوف و میرزا آقاخان کرمانی به نقد شرایط موجود پرداختند.
 (۳) در این دوره ادبیات - به ویژه شعر - برای آن که بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان محاوره را برگزید.
 (۴) در عصر بیداری به دلیل تمرکز عمده فعالیت‌های سیاسی و مطبوعاتی در تهران، شعر و ادب در پایتخت جلوه چندانى نداشت.

(اختصاصی انسانی ۹۹)

۱۶۱۱. همه موارد از شاخص‌ترین درون‌مایه‌های «شعر عصر بیداری» است، به جز

(۱) توجه به مردم، آزادی (۲) تعلیم و تربیت جدید، قانون (۳) دانش‌ها و فنون جدید، وطن (۴) معنی‌گرایی و ابهام در شعر، مدح و هجو

۱۶۱۲. در کدام گزینه یکی از مفاهیم برجسته دوره بیداری مورد توجه قرار گرفته است؟

(۱) باغ مرا چه حاجت سرو و صنوبر است
 (۲) ای نازنین پسر تو چه مذهب گرفته‌ای
 (۳) یک روز کسب علم و ادب عار دخت بود
 (۴) یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب
 شمشاد خانه‌پرور ما از که کم‌تر است
 کت خون ما حلال‌تر از شیر مادر است
 امروز کسب علم و ادب فخر دختر است
 کز هر زبان که می‌شنوم نامک‌ر است

۱۶۱۳. مضمون «انتقاد از نابسامانی‌ها» که از مضامین دوره بیداری است، در کدام گزینه برجسته نیست؟

(۱) فریاد از این جهان و از این دنیا
 (۲) قومى پلنگ‌خوى ز هر گوشه
 (۳) مردم کرنند نیمى و نیمى کور
 (۴) پاکى گزین که راستى و پاکى
 وین رسم ناستوده نازیبا
 درهم فتاده‌اند پلنگ‌آسا
 از کور و کور، چه خواهی جز حاشا
 بر چرخ بفراشت مسیحا را

۱۶۱۴. در ابیات زیر شاعر، ضمن ستایش حکیم فردوسی توسی، به نکوهش اهل زمانه و نابسامانی اوضاع دوره زندگی خود پرداخته است. این مضمون با

سروده‌های کدام شاعر هم‌خوانی بیشتری دارد؟

«بزرگوار! فردوسی! به جای تو، من
 تو را ثنا کنم و بس، کز این دغل مردم
 یکی از هزار نیارست گفت از آن چه رواست
 همی ندانم یک تن که مستحق ثناست»

(۱) فرخی سیستانی (۲) صائب تبریزی (۳) ملک‌الشعراى بهار (۴) میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل

۱۶۱۵. یکی از شاعران نام‌دار دورهٔ بیداری در پاسخ به شخصی به نام «شعاع‌الملک» این قصیده را سروده است. حال و هوای این بیت‌ها کدام یک از مضامین دورهٔ بیداری را در خود دارد؟

«تا تاختند بی‌هنران در مصاف‌ها
مردی به خاک خفت از این بی‌حمیتان
آن یک امیر لشکر و این یک وزیر جنگ
قانون‌خواهی (۱) پیکار با بیگانه و بیگانه‌خواهی (۲) انتقاد از نابسامانی‌ها (۳) نفی عقاید خرافی در جامعه (۴)

۱۶۱۶. دربارهٔ مفاهیم برجستهٔ دورهٔ بیداری، چند بیت، با عبارت روبه‌روی آن متناسب است؟

الف) امروز امید همه زی مجلس شورا است
ب) وقت است کز این جهل یکایک به در آیم
ج) تا چند در این ملک گل از خار ندانیم؟
د) رمال به صدر اندر و استاد به عزلت
ه) امروز چه کردیم که در صورت و معنی
و) یارب تو نگهبان دل اهل وطن باش
۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) سه

۱۶۱۷. روزنامهٔ «نسیم شمال» در چه شهری منتشر می‌شد؟

۱) رشت (۲) ساری (۳) فومن (۴) گرگان

۱۶۱۸. در عصر بیداری بعد از تهران، بازار سیاسی و مطبوعاتی کدام شهر پررونق‌تر بود؟

۱) رشت (۲) اصفهان (۳) تبریز (۴) مشهد

و شخصیت‌های ادبی شاخص این دوره و طرز تفکر و آثارشون!

۱۶۱۹. عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. شعر او از زندگی سیاسی‌اش جدا نبود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسمط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کنند. وی در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده است و مضامین وطنی، سیاسی و اجتماعی در شعرش آشکارتر است.»

۱) محمدتقی بهار (۲) محمدصادق امیری (۳) قائم‌مقام فراهانی (۴) علی‌اکبر دهخدا

۱۶۲۰. محمدصادق امیری از سوی چه کسی ملقب به «ادیب‌الممالک» شد؟

۱) فتحعلی شاه (۲) مظفرالدین شاه (۳) ناصرالدین شاه (۴) احمد شاه

۱۶۲۱. در کدام گزینه به نام «سردبیر روزنامهٔ مجلس» در دورهٔ بیداری اشاره شده است؟

۱) محمدتقی بهار (۲) قائم‌مقام فراهانی (۳) فرّخی یزدی (۴) ادیب‌الممالک

۱۶۲۲. عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«او توانست به خاطر شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. شعرهای او که به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن به چاپ می‌رسید، در بیداری مردم بسیار مؤثر بود.»

۱) ایرج میرزا (۲) عارف قزوینی (۳) فرّخی یزدی (۴) سید اشرف‌الدین گیلانی

۱۶۲۳. عبارت زیر احوال و احوال کدام شخصیت ادبی را توصیف می‌کند؟

«در شعر وی اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (از نوادگان فتحعلی شاه قاجار بودن) و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که وی در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.»

۱) ناصرالدین شاه قاجار (۲) ایرج میرزا (۳) قائم‌مقام فراهانی (۴) میرزا محمدصادق امیری فراهانی

۱۶۲۴. بیت زیر سرآغاز شعری از ایرج میرزا در کدام قالب شعری است؟

«داد معشوقه به عاشق پیغام
۱) مثنوی (۲) قطعه (۳) چهارپاره (۴) غزل
که کند مادر تو با من جنگ»

۱۶۲۵. عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«عرضهٔ هنرش تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی بود. او در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت و شعرش ساده و دور از پیچیدگی بود. وی مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.»

۱) محمدتقی بهار (۲) عارف قزوینی (۳) علی‌اکبر دهخدا (۴) فرّخی یزدی

۱۶۲۶. در عبارت زیر کدام شخصیت ادبی معرفی شده است؟

«از او در جایگاه شاعر و پژوهشگر، آثاری مانند سبک‌شناسی، دیوان اشعار و تصحیح‌های ارزشمند و مقالات علمی بسیاری به جای مانده است.»

۱) میرزا حسن خان بدیع (۲) محمدتقی بهار (۳) ادیب‌الممالک فراهانی (۴) قائم‌مقام فراهانی

۱۶۲۷. کدام گزینه از شخصیت معرفی شده در عبارت زیر نام می‌برد؟

«وی به دلیل جسارت و بی‌پروایی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن‌پرستانه‌اش، پیش از آن که به اوج شکوفایی برسد، به دستور رضاخان ترور شد.»
 (۱) میرزاده عشقی (۲) جهانگیرخان صوراسرافیل (۳) فرّخی یزدی (۴) عارف قزوینی

۱۶۲۸. کدام عبارت معرّف پدیدآورنده «تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران» است؟

(۱) شعرهای او به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «نسیم شمال» به چاپ می‌رسید.
 (۲) شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان عهد مشروطیت که عرصه هنر وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی بود.
 (۳) وی علاوه بر آشنایی عمیق با زبان فارسی و ادبیات کهن، از مسائل روز جامعه نیز آگاهی داشت و با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود.
 (۴) تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود و آشنایی با سعدی طبع او را شکوفا ساخت.

۱۶۲۹. کدام بیت سروده پدیدآورنده «تاریخ تطوّر نظم فارسی» است؟

(۱) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم
 (۲) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی
 (۳) من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید
 (۴) جنگ ننگ است در شریعت من
 خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم
 دست خود ز جان شستم از برای آزادی
 قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید
 جز پی پاس دین و حفظ وطن

۱۶۳۰. اثر ارزشمند «ابده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» متعلق به کدام شخصیت ادبی است؟

(۱) عارف قزوینی (۲) ایرج میرزا (۳) سید اشرف‌الدین گیلانی (۴) میرزاده عشقی

۱۶۳۱. در کتابخانه موزه ملی ملک، واقع در مجموعه تاریخی «باغ ملی» در مرکز شهر تهران، کتابی با نام «سبک‌شناسی» وجود دارد که در پایان جلد سوم آن، آخرین صفحه، نوشته شده: «از همین قلم به طبع رسیده» و سپس چند کتاب زیر هم نام برده شده است. در سطر سوم، نام کتابی آمده که فقط واژه «تاریخ» در آن خوانده می‌شود و روی ادامه نوشته را لگه زردنگی پوشانده است. کدام گزینه نام کتاب را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) تاریخ بیداری ایرانیان (۲) تاریخ تطوّر نظم فارسی (۳) تاریخ گزیده (۴) تاریخ تمدن

۱۶۳۲. کتاب «تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران» را در زمره تألیفات کدام شخصیت فرهنگی باید جست‌وجو کرد؟

(۱) مدیر مجله دانشکده (۲) سردبیر روزنامه مجلس

(۳) هجوسرای چیره‌دست از خاندان قاجار (۴) نماینده مردم یزد در دوره هفتم

۱۶۳۳. بیت زیر آخرین بیت از قصیده‌ای است که شاعر آن را از زبان دولت‌مردان فاسد زمان خود بیان می‌کند. شاعر این بیت، اندیشه‌های خود را در کدام نشریه منتشر می‌کرده است؟

«مردم بیچاره را فریب دهیم زود
 کلک (= قلم) صدیق بهار اگر بگذارد»

(۱) نسیم شمال (۲) بهار (۳) دانشکده (۴) مجلس

۱۶۳۴. عبارت زیر معرّف کدام شخصیت ادبی است؟

«در دوره هفتم مجلس نماینده شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی‌خواهانه و وطن‌دوستانه برداشت و در نهایت جانش را در راه آزادی فدا کرد.»
 (۱) فرّخی یزدی (۲) عارف قزوینی (۳) محمدتقی بهار (۴) جهانگیرخان صوراسرافیل

۱۶۳۵. از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر، چند خطا یافت می‌شود؟
 (اختصاصی انسانی خارج از کشور ۹۹)

«فرّخی یزدی از شاعران عصر بیداری است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند. تحت تأثیر شاعران گذشته به‌ویژه خاقانی و سعدی بوده است. در دوره پنجم مجلس، نماینده مردم یزد شد. بیت زیر سرآغاز یکی از سروده‌های اوست.»

«از خون جوانان وطن لاله دمیده
 از ماتم سرو قدشان، سرو خمیده»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۶۳۶. شعر «ای قلم» با مطلع «غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم» سروده کیست؟

(۱) علامه دهخدا (۲) قائم‌مقام فراهانی (۳) فرّخی یزدی (۴) سید اشرف‌الدین گیلانی

۱۶۳۷. بیت «جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن» سروده کدام شاعر عصر بیداری است؟

(۱) عارف قزوینی (۲) فرّخی یزدی (۳) سید اشرف‌الدین گیلانی (۴) محمدصادق امیری

۱۶۳۸. تصنیف زیر سروده کیست؟

«از خون جوانان وطن لاله دمیده / از ماتم سرو قدشان، سرو خمیده / در سایه گل بلبل از این غصه خزیده / گل نیز چو من در غمشان جامه دریده / چه کج رفتاری ای چرخ / چه بدکرداری ای چرخ / سرکین داری ای چرخ / نه دین داری، / نه آیین داری ای چرخ»

(۱) عارف قزوینی (۲) میرزاده عشقی (۳) ملک‌الشعرا بهار (۴) فرّخی یزدی

۱۶۳۹. بیت «گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟» اثر ذوق کدام شخصیت ادبی است؟

(۱) محمدتقی بهار (۲) میرزاده عشقی (۳) فرّخی یزدی (۴) عارف قزوینی

۱۶۴۰. سراینده مسقط زیر در دوره بیداری کدام نشریه را به چاپ می‌رساند؟

- «غفلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم
گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم / مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم
- نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم / نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم
- ای قلم تا می‌توانی در قلمدان صبر کن / یوسف آسا سال‌ها در کنج زندان صبر کن
هم‌چو یعقوب حزین در بیت‌الاحزان صبر کن / کور شو بیرون نیا از شهر کنعان ای قلم

- (۱) صوراسرافیل (۲) بهار (۳) دانشکده (۴) نسیم شمال
۱۶۴۱. طبع سراینده بیت «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی» در اثر آشنایی با آثار کدام شاعر کهن شکوفا شد؟
(۱) حافظ (۲) مولوی (۳) عطار (۴) سعدی

بد نیست به نگاهی هم به وضعیّت نثر و نویسنده‌های دوره بیداری بندازی! توی هر سؤال به نکته هم یاد بگیر ی کافیه، بیا!

۱۶۴۲. در همه گزینه‌ها به عوامل گرایش نثر در سال‌های انقلاب مشروطه به سمت سادگی و بی‌پیرایگی اشاره شده است، به جز
(۱) تغییر مخاطب نوشته‌ها (۲) روی آوردن به ترجمه و ادبیات داستانی
(۳) عمومی شدن آموزش برای همه مردم (۴) رواج و گسترش روزنامه
۱۶۴۳. در همه گزینه‌ها به پیش‌گامان نثر ساده دوره بیداری که زبان نوشته‌هایشان نزدیک به زبان مردم کوچه و بازار است اشاره شده، به جز
(۱) زین‌العابدین مراغه‌ای - علامه دهخدا (۲) قائم‌مقام فراهانی - ناصرالدین شاه قاجار
(۳) محمدباقر میرزا خسروی - ناظم‌الاسلام کرمانی (۴) عبدالرحیم طالبوف - میرزا آقاخان کرمانی

۱۶۴۴. مدیریت مجله «بهار» در دوره بیداری به عهده چه کسی بود؟
(۱) میرزا جهانگیرخان (۲) سیداشرف‌الدین حسینی (۳) میرزا یوسفخان اعتصامی (۴) محمدتقی بهار
۱۶۴۵. چه کسی در دوره مشروطیت روزنامه «قرن بیستم» را منتشر می‌کرد؟
(۱) علی‌اکبر دهخدا (۲) فرّخی یزدی (۳) میرزاده عشقی (۴) محمدتقی بهار

۱۶۴۶. کدام عبارت درباره «روزنامه‌نگاری» عصر بیداری نادرست است؟
(۱) یکی از مهم‌ترین روزنامه‌ها «صوراسرافیل» با مدیریت میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل بود.
(۲) در آن دوران مجله «دانشکده» با مدیریت محمدتقی بهار، ملقب به «ملک‌الشعرا» به چاپ می‌رسید.
(۳) مجله «نوبهار» در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسفخان اعتصامی آشتیانی (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد.
(۴) روزنامه «نسیم شمال» با مدیریت و نویسندگی سیداشرف‌الدین گیلانی، مسائل سیاسی - اجتماعی را با لحنی انتقادی و طنزآمیز بیان می‌کرد.
۱۶۴۷. در دوره مشروطه انتشار کدام نشریه تقدّم زمانی داشت؟
(۱) بهار (۲) نوبهار (۳) نسیم شمال (۴) دانشکده

۱۶۴۸. در کدام گزینه به یکی از دلایل گرایش به نوشتن رمان تاریخی در دوره بیداری اشاره شده است؟
(۱) اصرار پادشاهان قاجار در زنده نگاه داشتن تاریخ گذشته و سعی بر تداوم نظام حکومتی پادشاهی در کشور با استناد به روایت‌های تاریخی
(۲) تلاش روشن‌فکران و بزرگان جامعه برای ترویج فرهنگ باستانی ایرانیان و آمیختن تمدن امروزی با آن
(۳) کم‌دردسرتربودن نگارش رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در قیاس با کارهایی مثل روزنامه‌نویسی یا نوشتن رمان سیاسی، به دلیل سیاست‌های رایج در جامعه
(۴) گرایش مخاطبان به موضوعات تاریخی و جذابیت این موضوعات در قیاس با مسائل سیاسی روز
۱۶۴۹. کدام گزینه به ترتیب به پدیدآورندگان «شمس‌الدین و قمر - شمس و طغرا» اشاره دارد؟
(۱) میرزا حسن خان بدیع - میرزا آقاخان کرمانی (۲) میرزا حسن خان بدیع - محمدباقر میرزا خسروی
(۳) محمدباقر میرزا خسروی - میرزا حسن خان بدیع (۴) محمدباقر میرزا خسروی - میرزا آقاخان کرمانی

۱۶۵۰. کدام بیت یادآور نام اثری از «میرزا حسن خان بدیع» است؟

- (۱) هر یکی را مزدهایی پای‌مرد امتحان
(۲) ای که چرخ از صولت قهر تو دارد ارتعاش
(۳) پرنیان سوزد ز آتش وین چه سحر است این که تو
(۴) دفتر پیشینیان را سوخت باید فرد فرد
- هر یکی را گنج‌هایی دسترنج اکتساب
ای که دهر از هیبت تیغ تو دارد اضطراب
بر عذار آتشین از پرنیان بستنی نقاب
داستان باستان را شست باید باب باب

۱۶۵۱. در کدام گزینه به ترتیب، نام پدیدآورنده و مترجم «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» آمده است؟

- (۱) جیمز موریه - میرزا حبیب اصفهانی (۲) جیمز موریه - میرزا آقا تبریزی
(۳) ادوارد براون - میرزا آقا تبریزی (۴) ادوارد براون - میرزا حبیب اصفهانی

۱۶۵۲. آثار چه کسی نخستین نمونه نمایش‌نامه‌نویسی در ایران به شمار می‌رود؟

- (۱) محمدباقر میرزا خسروی (۲) ناظم‌الاسلام کرمانی (۳) میرزا آقا تبریزی (۴) میرزا حبیب اصفهانی

۱۶۵۳. کدام عبارت درباره ادبیات دوره مشروطه نادرست است؟

- ۱) نمایش‌نامه‌نویسی در دوره ناصرالدین شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا رواج یافت.
- ۲) تنها اثر قابل توجه در محدوده تحقیقات ادبی و تاریخی، اثر ناظم‌الاسلام کرمانی است که موضوع آن تاریخ باستان است.
- ۳) ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپ‌خانه در زمان فتحعلی شاه آغاز شد.
- ۴) داستان‌نویسی به شیوه جدید (رمان‌نویسی) در ادبیات کلاسیک فارسی سابقه ندارد و این نوع ادبی محصول یک قرن گذشته است.

۱۶۵۴. کدام عبارت اطلاعات نادرستی درباره ادبیات دوره مشروطه به دست می‌دهد؟

- ۱) تحقیقات ادبی و تاریخی به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه‌نویسی و موضوعات دیگر، جاذبه‌ای نداشت.
- ۲) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود.
- ۳) محمدباقر میرزا خسروی و میرزا حسن خان بدیع از رمان‌نویسان مشهور این دوره‌اند.
- ۴) زبان نخستین نمونه‌های نمایش‌نامه برخلاف نثر داستانی قبل از مشروطه، همراه با تکلف و پیچیدگی بود.

۱۶۵۵. عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«قبل از وی سبک نویسندگان فارسی با تکلف و تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید. عبارات کوتاه او نیز گاه موزون و مسجع‌اند.»

- ۱) ناظم‌الاسلام کرمانی ۲) ادیب‌الممالک فراهانی ۳) قائم‌مقام فراهانی ۴) علامه دهخدا

۱۶۵۶. کتاب «منشآت» اثر کیست؟

- ۱) ادیب‌الممالک فراهانی ۲) قائم‌مقام فراهانی ۳) میرزا یوسف‌خان اعتصامی ۴) عبدالرحیم طالبوف

۱۶۵۷. عبارت زیر معرف نویسنده کدام اثر است؟

«در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر کرد. او در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های محمّدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت، نقش مؤثری داشت.»

- ۱) تاریخ بیداری ایرانیان ۲) داستان باستان ۳) منشآت ۴) لغت‌نامه

۱۶۵۸. عنوان «صاحب‌کتاب امثال و حکم» شایسته مدیر کدام نشریه ادبی است؟

- ۱) صور اسرافیل ۲) سروش ۳) مجلس ۴) نوبهار

۱۶۵۹. عبارت زیر یادآور نوع نثر کدام شخصیت ادبی دوره مشروطه است؟

«مخدوم مهربان من، از آن زمان که رشته مراودت حضوری گسسته و شیشه شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته.»

- ۱) علی‌اکبر دهخدا ۲) میرزا حسن‌خان بدیع ۳) قائم‌مقام فراهانی ۴) ادیب‌الممالک فراهانی

۱۶۶۰. کدام گزینه یادآور نام مهم‌ترین اثر قائم‌مقام فراهانی است؟

۱) و آن غزل این است و شاعر معلوم نی؛ و گمان می‌افتد که از منشآت قدماست. ۲) و آن، از جمله داستان باستان است و آن را اندر کتب پیشینیان یافتیم. ۳) و آن را «شمس و طغرا» نام کرد و من آن را دیدم، نوشته به خطی بس خوش. ۴) و آن، فصلی است در امثال و حکم عربی که خواجه به لطف هرچه تمام‌تر پرداخته.

۱۶۶۱. کدام عبارت درباره دهخدا نادرست است؟

- ۱) مجموعه نوشته‌های طنزآمیز سیاسی-اجتماعی او با عنوان «چرند و پرند» منتشر می‌شد.
- ۲) در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر کرد.
- ۳) «امثال و حکم» وی مفصل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی محسوب می‌شود.
- ۴) وی با روزنامه «صور اسرافیل» همکاری داشت.

(اختصاصی انسانی ۹۸)

۱۶۶۲. نوع نثر دهخدا در «چرند و پرند» مورد توجه چه کسانی در نویسندگی قرار گرفت؟

- ۱) جلال آل‌احمد - صادق هدایت ۲) جلال آل‌احمد - سیمین دانشور
۳) محمّدعلی جمال‌زاده - صادق هدایت ۴) محمّدعلی جمال‌زاده - سیمین دانشور

۱۶۶۳. بند زیر از نوشته‌های کیست؟

«نه، نه، این زمین روی چیه؟ روی شاخ‌گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی رودت بیره، چه قدر حرف می‌زنی؟! حوصله‌م سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، عسل و خربزه با هم نمی‌سازند! نشنید و خورد. یک ساعت دیگر یارو را دید؛ مثل مار به خودش می‌پیچید. گفت: نگفتم نخور؟! این دو تا با هم نمی‌سازند. گفت: حالا که این دو تا خوب با هم ساخته‌اند که من یکی را از میان بردارند.»

- ۱) ناظم‌الاسلام کرمانی ۲) قائم‌مقام فراهانی ۳) ایرج میرزا ۴) علامه دهخدا

خب، حالا بیا نکاتی رو که توی سوآلا بلد نبودی، علامت‌گذاری کن و آگه می‌خوای چیزایی که یاد گرفتی توی ذهنت تثبیت بشن، برو به درس‌نامه یه نگاه کلی بنداز. «کلی»؛ در حد مرور چشمی، واسه یادآوری. همین!

(اختصاصی انسانی ۹۸)

۱۶۶۴. کدام مورد از دیدگاه تاریخ ادبیات، «غلط» است؟

- ۱) فزونی زیدی، تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه خاقانی و حافظ بود و آشنایی با این شاعران طبع وی را شکوفا ساخت.
- ۲) ایرج میرزا در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعار ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز و هجو و هزل، چیره‌دست بود.
- ۳) ادیب‌الممالک فراهانی، فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. سردبیری روزنامه مجلس را به‌عهده داشت و در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرد.
- ۴) بهار با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود. از او در جایگاه پژوهشگر، آثاری مانند تاریخ تطوّر نظم فارسی و سبک‌شناسی به جای مانده است.

پایه های آواک ناهمسان

سرخ در سال‌های دهم و یازدهم وزن‌های همسان دولختی را شناختی. این‌جا جایی است که با وزن‌های ناهمسان آشنا می‌شوی. قدری از چیزی که تا به حال یاد گرفته‌ای دشوارتر است، اما در عوض، این‌طور وزن‌ها، هم ریتم‌های زیباتری دارند و هم در میان شاعران پرکاربردترند. ابتدا با نمونه‌های تقطیعی شروع می‌کنیم و اصولاً هرچه جلو بروی، کار دشوارتر می‌شود. تأکید می‌کنیم که هر دو روش «تقطیع» و «سماعی» را به موازات هم یاد بگیر و از تمرین‌هایی که در درس‌نامه آوردیم، غافل نشو! یادگیری عروض یک راه بیشتر ندارد: تمرین، تمرین، تمرین! البته تمرین اصولی و درست!

اول با «تک‌بیت» شروع می‌کنیم!

۱۶۶۵. در کدام گزینه به تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر اشاره شده است؟

- «ای ســـــرو بلنـــــد بوســـــتانی
در پیش درختِ قامتت پست!»
- (۱) --- U / U --- / --- U / U ---
(۲) -- U / - U - U / U ---
(۳) - U / U - - U / U - - U / U ---
(۴) --- U / - U - U / U ---

۱۶۶۶. کدام گزینه تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- «فتنه برانگیخت دل، خون شهان ریخت دل
با همه آمیخت دل گرچه جدا می‌رود»
- (۱) - UU - / - UU - / - UU - / - UU -
(۲) - / - UU - / U - U - / - UU -
(۳) - U - / - UU - / - U - / - UU -
(۴) - U - U - / - U - U - / - U - U - / - U - U -

۱۶۶۷. تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- «دائم گل این بستان شاداب نمی‌ماند
دریاب ضعیفان را در وقت توانایی»
- (۱) --- U / U --- / --- U / U ---
(۲) - U / U - - U / U - - U / U - -
(۳) --- U - / U - - / --- U - / U - -
(۴) - U - - / - U - - / - U - - / - U - -

۱۶۶۸. کدام گزینه نشان‌دهنده تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر است؟

- «دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را
دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا»
- (۱) --- U / U --- / --- U / U ---
(۲) -- U - / U - - / --- U - / U - -
(۳) - U / U - - U / U - - U / U - -
(۴) - U - - / - U - - / - U - - / - U - -

۱۶۶۹. در کدام گزینه، مجموعه علائم هجایی، ارکان بیت زیر را آشکار می‌کند؟

- «گرم عذاب نمایی به داغ و درد جدایی
شکنجه صبر ندارم بریز خونم و رستی»
- (۱) --- U / U --- / --- U / U ---
(۲) - U - / - UU - / - U - / - UU -
(۳) -- U - / U - - / --- U - / U - -
(۴) -- UU / - U - U - / --- UU / - U - U -

۱۶۷۰. کدام گزینه گویای تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر است؟

- «به ملازمان سلطان که رساند این دعا را
که به شکر پادشاهی ز نظر مران گدا را»
- (۱) -- U - / U - UU - / --- U - / U - UU -
(۲) -- UU / -- UU / -- UU / -- UU -
(۳) -- UU / - U - U - / --- UU / - U - U -
(۴) - UU / -- UU / -- UU / -- UU -

۱۶۷۱. در کدام گزینه به تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر اشاره شده است؟

- «مونس و غم‌گسار من نیست به جز خیال او
گر نبود خیال او با که دمی به سر برم؟»
- (۱) - / - UU - / U - U - / - UU -
(۲) - U - U - / - UU - / - U - U - / - UU -
(۳) - U - / - UU - / - UU - / - UU -
(۴) - U - - / - U - - / - U - - / - U - -

۱۶۷۲. تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- «بی بخت چه فن سازم تا برخورد از وصلت» بی‌مایه زبون باشد هرچند که بستیزد»
- (۱) -- U - / U - / -- U - / U - - (۱)
 (۲) - U / U - - U - / U - U / U - - (۲)
 (۳) --- U / U - - / --- U / U - - (۳)
 (۴) - U - / U - - U / U - U - / U - - (۴)

۱۶۷۳. علائم کدام گزینه تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر را نشان می‌دهد؟

- «معشوق تو همسایه دیوار به دیوار» در بادیه سرگشته شما در چه هوایید»
- (۱) - U - - / - U - - / - U - - / - U - - (۱)
 (۲) --- U - / U - U / U - - (۲)
 (۳) -- U / U - - U / U - - U / U - - (۳)
 (۴) -- U - / U - - / - - U - / U - - (۴)

۱۶۷۴. کدام گزینه به تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر اشاره دارد؟

- «از دشمنان بزنند شکایت به دوستان» چون دوست دشمن است شکایت کجا بریم»
- (۱) -- U - / - U - - / - - U - / - U - - (۱)
 (۲) -- U - / U - - / - - U - / U - - (۲)
 (۳) - U - - / - U - - / - U - - / - U - - (۳)
 (۴) - U - / U - - U / U - U - / U - - (۴)

۱۶۷۵. شکل درست تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر در کدام یک از گزینه‌ها یافت می‌شود؟

- «برناکند صبا به فسون اکنون» این پیر گشته صورت دنیا را»
- (۱) --- U / U - - / - - U / U - - (۱)
 (۲) --- U / U - U - / U - - (۲)
 (۳) - U - / U - - U / U - U - / U - - (۳)
 (۴) -- U / U - - U / U - - (۴)

۱۶۷۶. در کدام گزینه تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر به درستی نشان داده شده است؟

- «به عزم توبه سحر گفتم استخاره کنم» بهار توبه‌شکن می‌رسد چه چاره کنم»
- (۱) - U - / - UU - / - U - / - UU - (۱)
 (۲) --- U / --- U / --- U / --- U (۲)
 (۳) -- / - U - U / - - UU / - U - U (۳)
 (۴) -- UU / - - UU / - - UU / - - UU (۴)

۱۶۷۷. کدام گزینه به تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر اشاره می‌کند؟

- «ور سـر ننهـی در آستانـش» دیگر چه کنی؟ دری دگر هست؟»
- (۱) --- U / - U - U / U - - (۱)
 (۲) - U / U - - U / U - - U / U - - (۲)
 (۳) -- U / - U - U / U - - (۳)
 (۴) - U - - / - U - - / - U - - (۴)

۱۶۷۸. علائم هجایی در کدام گزینه ارکان بیت زیر را معرفی می‌کند؟

- «بلبل عاشق! تو عمر خواه که آخر» باغ شود سبز و شاخ گل به برآید»
- (۱) -- U / U - - U / U - - U / U - - (۱)
 (۲) - / - UU - / U - U - / - UU - (۲)
 (۳) - U - / - UU - / - UU - / - UU - (۳)
 (۴) - U - U / - UU - / - U - U / - UU - (۴)

۱۶۷۹. تقطیع هجایی و ارکان بیت زیر، در کدام گزینه درست نشان داده شده است؟

- «من عهد می‌کنم که نگویم دگر سخن» چشمان دلبرت به نظر سحر می‌کنند»
- (۱) -- / U - U - / UU - - (۱)
 (۲) -- U - / U - - / - - U - / U - - (۲)
 (۳) - U - / U - - U / U - U - / U - - (۳)
 (۴) -- U / U - - / UU - U / U - - (۴)

۱۶۸۰. در کدام گزینه به تقطیع هجایی و ارکان بیت «صبا بگو که چه‌ها بر سرم در این غم عشق / ز آتشین دل سوزان و دود آه رسید» اشاره شده است؟

- (۱) -- U - / U - UU / - - U - / U - UU (۱)
 (۲) - U - U / - U - U / - U - U / - U - U (۲)
 (۳) -- UU / - U - U / - - UU / - U - U (۳)
 (۴) - UU / - U - U / - - UU / - U - U (۴)

۱۶۸۱. کدام گزینه دربر دارنده تقطیع هجایی بیت زیر است؟

- «گر جان بدهد سنگ سیه لعل نگرود» با طینت اصلی چه کند بدگهر افتاد»
- (۱) - UU - - UU - - U - - (۱)
 (۲) - U - - - U - - - U - - (۲)
 (۳) -- UU - - UU - - UU - - (۳)
 (۴) - U - U - - - U - U - - (۴)

حالا باید بین چهارتا گزینه بیت مناسب رو پیدا کنی! به راهنمایی کوچک هم بکنیم، بد نیست! اول رکن های معادل هجاهای صورت سؤال رو توی ذهنت جایگزین کن! مثلاً واسه سؤال اول، به جای این خط و یوها بگو: «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن»! و بعدش سعی کن با خوندن بیتا، بیت هم وزن رو پیدا کنی!

۱۶۸۲. کدام گزینه با الگوی هجایی « U - U / - - UU / - U - U » قابل تطبیق است؟

- (۱) ممان که نفس تو اندر طمع دلیر شود
 (۲) جانب صیدگه شدی، همره خویش بر مرا
 (۳) روزی به لطف اگر سگ کویم لقب نهاد
 (۴) نهانی شب به کویش رفته بودم ناله‌ای سر زد
۱۶۸۳. کدام یک از ابیات با نمودار هجایی روبه‌رو مطابقت دارد؟ « - U - / U - - U / U - U - / - - U - U »

- (۱) از ما زمانی یاد کن ویران‌دلی آباد کن
 (۲) از می عشق ریخته بر دل آدم اندکی
 (۳) گلگشت باغ می‌کند امروز سرو من
 (۴) گر عاشق و مست دوزخی خواهد بود
۱۶۸۴. تقطیع کدام بیت با الگوی هجایی روبه‌رو یکسان است؟ « - - U / U - - U / U - - U / - - U - U »

- (۱) آن خانه لطیف است نشان‌هاش بگفتید
 (۲) گفتی ز خاک بیشترند اهل عشق من
 (۳) دیدار دل‌فروزش در پایم ارغوان ریخت
 (۴) دوش آن غم دل که می‌نهفتم
۱۶۸۵. تقطیع کدام گزینه با الگوی هجایی « - - / UU - - / UU - - / UU - - / UU - - » مطابقت دارد؟

- (۱) امروز چه روز است بگو روز سعادت
 (۲) عمری به بوی یاری کردیم انتظاری
 (۳) ای باد بی‌آرام ما با گل بگو پیغام ما
 (۴) دل فتنه بر جمال تو آن گاه انتظار

از این‌جا وزن توی گزینه‌ها اومده و ظاهراً کار، راحت‌تر شده!

۱۶۸۶. در کدام گزینه به وزن بیت «ای چشم تو دل‌فریب و جادو / در چشم تو خیره چشم آهو» اشاره شده است؟

- (۱) مفعول مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فاعلن (۲) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (۳) مفعول مفاعیلن فاعلن (۴) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

(اختصاصی انسانی ۹۸)

۱۶۸۷. وزن بیت «ای ساقی از آن پیش که مستم کنی از می / من خود ز نظر در قد و بالای تو مستم» کدام است؟

- (۱) مستفعل مستفعل مستفعل فع (۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن (۳) مستفعل فاعلاتن مستفعل فع (۴) مفعول مفاعیلن مفاعیلن فع

(اختصاصی انسانی خارج از کشور ۹۸)

۱۶۸۸. وزن بیت «کنون که کشتی ما در میان موج فتاد / اگر چنان‌که مجال شنا بود غم نیست» کدام است؟

- (۱) مفاعیلن فاعلن مفاعیلن فع (۲) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن (۳) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فع (۴) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فع

(اختصاصی انسانی خارج از کشور ۹۷)

۱۶۸۹. وزن بیت «ای دیده‌عاشقان به رویت / چون روی مجاوران به محراب» کدام است؟

- (۱) مفعول مفاعیلن فاعلن (۲) مفعول فاعلاتن مفاعیلن (۳) مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعل (۴) مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

۱۶۹۰. وزن عروضی بیت «گر سنگ از این حدیث بنالد عجب / صاحب‌دلان حکایت دل خوش ادا کنند» مدار کدام است؟ (اختصاصی انسانی خارج از کشور ۹۵)

- (۱) مستفعل فاعلاتن فع (۲) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن فاعلن (۳) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (۴) مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن

۱۶۹۱. در کدام گزینه به وزن بیت «گو خلق بدانید که من عاشق و مستم / در کوی خرابات نباشد سر و سامان» اشاره شده است؟

- (۱) مفعول مفاعیلن فاعلن (۲) مفعول مفاعیلن مفاعیلن (۳) مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعل (۴) مفعول مفاعیلن مفاعیلن فاعلن

۱۶۹۲. کدام گزینه وزن بیت «وصفی چنان که لایق حسنت نمی‌رود / آشفته‌حال را نبود معتبر سخن» را نشان می‌دهد؟

- (۱) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (۲) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (۳) مفعول مفاعیلن فاعلن (۴) مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعل

۱۶۹۳. وزن بیت «همه عمر برنارم سر از این خمار مستی / که هنوز من نبودم که تو در دلم نشست» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۱۶۹۴. کدام گزینه وزن درست بیت «تو را که درد نباشد ز درد ما چه تفاوت / تو حال تشنه ندانی که بر کناره جویی» را معرفی می‌کند؟

- (۱) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فع (۲) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فاعلن

- (۳) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (۴) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن

۱۶۹۵. وزن بیت «کشته معشوق را درد نباشد که خلق / زنده به جان اند و ما زنده به تأثیر او» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

(۱) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۲) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن (۳) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن (۴) مفعول فعلاتن مفعول فعلاتن

۱۶۹۶. در کدام گزینه به وزن بیت «بر عقل من بخندی گر در غمش بگریم / کاین کارهای مشکل افتد به کاردانان» اشاره شده است؟

(۱) مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن (۲) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (۳) مستفعلن مفاعلن مفعولن (۴) مستفعلن مفعولن مستفعلن مفعولن

۱۶۹۷. کدام گزینه نشان دهنده وزن بیت «نفسی بیا و بنشین سخنی بگوی و بشنو / که قیامت است چندان سخن از دهان خندان» است؟

(۱) فعلاتن فعلاتن مفعول فاعلن (۲) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فاعلن (۳) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن (۴) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

۱۶۹۸. وزن بیت «بوی بهشت می‌دمد ما به عذاب در گرو / آب حیات می‌رود ما تن خویشتن کشان» در کدام گزینه به چشم می‌خورد؟

(۱) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن (۲) مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن (۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (۴) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۶۹۹. در کدام گزینه وزن بیت «ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد / از بس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران» آمده است؟

(۱) مفعول فعلاتن مفعول فعلاتن (۲) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن (۳) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن (۴) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۷۰۰. کدام گزینه وزن درست بیت «ای که ز دیده غایبی در دل ما نشستهای / حسن تو جلوه می‌کند وین همه پرده بسته‌ای» را نشان می‌دهد؟

(۱) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن (۲) مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن (۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (۴) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۷۰۱. کدام گزینه بیانگر وزن بیت «هر کس به تماشایی رفتند به صحرائی / ما را که تو منظوری خاطر نرود جایی» است؟

(۱) مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن (۲) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۳) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۴) مفعول فعلاتن مفعول فعلاتن

۱۷۰۲. در کدام گزینه به وزن بیت «گرت کسی بپرستد ملامتش نکنم من / تو هم در آینه بنگر که خویشتن بپرستی» اشاره شده است؟

(۱) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن (۲) مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن (۳) مفاعلن مفاعیلن مفاعلن مفاعیلن (۴) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

۱۷۰۳. وزن بیت «بر هم نزند دست خزان بزم ریاحین / گر باد به بستان برد از زلف تو بویی» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

(۱) مفعول مفاعلن فعولن (۲) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۳) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۴) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۷۰۴. در کدام گزینه وزن درست بیت «ندیدمت که بکردی وفا بدان چه بگفتی / طریق وصل گشادی من آمدم تو برفتی» را می‌یابید؟

(۱) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن (۲) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن (۳) مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن (۴) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

۱۷۰۵. ارکان عروضی در کدام گزینه وزن بیت «باری مگرت بر رخ جانان نظر افتاد / سرگشته چو من در همه آفاق بگشتی» را نشان می‌دهند؟

(۱) مفعول مفاعلن فعولن (۲) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۳) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۴) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۷۰۶. کدام گزینه بیانگر وزن بیت «من در بیان وصف تو حیران بمانده‌ام / حدی است حسن را و تو از حد گذشته‌ای» است؟

(۱) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۲) مفعول فعلاتن مفاعیلن (۳) مفعول فعلاتن مفاعیلن (۴) مفعول فعلاتن مفعول فعلاتن

۱۷۰۷. در کدام گزینه وزن بیت «تو را شبی نگزبرد ز چنگ و نغمه زبر / مرا دمی نشکبید ز آه و ناله زار» مورد اشاره قرار گرفته است؟

(۱) مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن (۲) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (۳) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن (۴) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

۱۷۰۸. کدام گزینه وزن بیت «در من منگر تا دگران چشم ندارند / کز دست گدایان نتوان کرد ثوابی» را نشان می‌دهد؟

(۱) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۲) مفعول مفاعلن فعولن (۳) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۴) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۷۰۹. در کدام گزینه به وزن بیت «در حلقه کارزار جان دادن / بهتر که گریختن به نامردی» اشاره شده است؟

(۱) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۲) مفعول مفاعلن مفاعیلن (۳) مفعول مفاعلن فعولن (۴) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن

۱۷۱۰. کدام گزینه به وزن بیت «درمانده‌ام که از تو شکایت کجا برم / هم با تو گر ز دست تو دارم شکایتی» اشاره دارد؟

(۱) مستفعلن مفعولن مستفعلن مفعولن (۲) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (۳) مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن (۴) مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع

به کم پیشرفته‌تر!

۱۷۱۱. وزن کدام مصراع «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» است؟

(۱) تو خون خلق بریزی و روی درتابی
(۲) ای خسته دلم در خم چوگان تو گویی
(۳) ای باد که بر خاک در دوست گذشتی
(۴) صبای روضه رضوان ندانمت که چه بادی

(اختصاصی انسانی خارج از کشور ۹۸)

۱۷۱۲. کدام بیت در وزن «مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلن» سروده شده است؟

- ۱) دزدند خودپرستی و خودکامی
- ۲) بس سقف شد خراب و نگشت آسمان خراب
- ۳) خویشتن دیدن و از خود گفتن
- ۴) همیشه بار جفا بردن و نیاسودن

۱۷۱۳. کدام یک از ابیات با وزن «مفتعلن فاعلاتُ مفتعلن فع» مطابقت دارد؟

- ۱) از بند اگر کسی را کاری گشاد روزی
- ۲) هرکه تأمل نکند در جواب
- ۳) ماه فروماند از جمال محمد
- ۴) آن ماه پری چهره که از پرده درآید

۱۷۱۴. شاعر کدام بیت را بر وزن «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» سروده است؟

- ۱) تو نه مثل آفتابی که حضور و غیبت افتد
- ۲) اشک غماز من از سرخ برآمد چه عجب؟
- ۳) سر تا به قدم جمله هنر دارد و خوبی
- ۴) بنای مهر نمودی که پایدار نماند

۱۷۱۵. کدام گزینه بر وزن «مفتعلن فاعلاتُ مفتعلن فع» سروده شده است؟

- ۱) شربت زهرار تو دهی نیست تلخ
- ۲) یاد تو می‌رفت و ما عاشق و بی‌دل بدیم
- ۳) خلوت دل نیست جای صحبت اضداد
- ۴) آمده بسته‌ام کمر خدمت پادشاه را

۱۷۱۶. کدام یک از ابیات زیر با وزن «مفتعلن فاعلاتُ مفتعلن فع» تناسب دارد؟

- ۱) از تو بریدن صنما روی نیست
- ۲) زاب رخس ناگهان خرمن من سیل برد
- ۳) تنگ نبات چون بود؟ لب بگشا که هم‌چنین
- ۴) خال بناگوش او ز گوشه‌نشینان

۱۷۱۷. وزن کدام گزینه «مستفعلُ فاعلاتُ مستفعل» است؟

- ۱) گر تو در آینه تأمل کنی
- ۲) گوش دل رفته به آواز سماع
- ۳) وین عشق تو در من آفریده‌ستند
- ۴) باری به حکم کرم بر حال ما بنگر

۱۷۱۸. وزن کدام بیت با «مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن» هماهنگی دارد؟

- ۱) چراغ مجلس روحانیون فرومی‌برد
- ۲) حال من، زلف تو تقریر کند موی به موی
- ۳) در تاب مروگر دل گم‌گشته ما را
- ۴) راه حجاز از امید وصل توان داشت

۱۷۱۹. کدام گزینه بر وزن «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» سروده شده است؟

- ۱) نه من سبوکش این دیر رندسوزم و بس
- ۲) اگر عاقل بود داند که مجنون صبر نتواند
- ۳) امروز هم‌چون آصفم شمشیر و فرمان در کفم
- ۴) چیست این سقف بلند سادۀ بسیارنقش

با این دو فرقه راه نیمایند
بس عمر شد تمام و نشد روز و شب تمام
صفت مردم کوتاه‌نظر است
همیشه رنج طلب کردن و نرنجیدن

باری ز بند خوبان ما را نمی‌گشاید
بیشتر آید سخنش ناصواب
سرو نباشد به اعتدال محمد
مردم همه دانند که دیوانه اویم

دگران روند و آیند و تو هم‌چنان که هستی
خجل از کرده خود پرده‌داری نیست که نیست
عیش همه آن است که با بنده نسازد
مرا به بند بستگی خود از کمند بجستی

کوه احدگر تو نهی نیست بار
پرده بر انداختی، کار به اتمام رفت
دیو چو بیرون رود فرشته درآید
تا که ز یمن دولتش تاج برم کمر برم

زان که چو رویت به جهان روی نیست
دود برآمد ز دل سوخته شد کاه من
آب حیات چون رود؟ خیز و بیا که هم‌چنین
برد چنان دل که گوشواره ندانست

صورت خود باز به ما ننگری
نتوانم کسه نصیحت شنوم
هرگز نرود ز زعفران زردی
گفتند که بار دگر بر خاک ما گذری

گر او به جلوه‌گری آستین برافشانند
ورنه مجموع کجا حال پریشان داند
گویند که در حلقه گیسوی تو باشد
بر قدم رهروان دراز نباشد

بسا سراکه در این کارخانه سنگ و سیوست
شتر جایی بخواباند که لیلی را بود منزل
تا گردن گردن‌کشان در پیش سلطان بشکنم
زین معما هیچ دانا در جهان آگاه نیست

و نمونه‌های مقایسه‌ای! اول، بین بیت سؤال و گزینه‌ها!

۱۷۲۰. وزن بیت زیر، با کدام بیت یکسان است؟

«فغان که منزل دور و دراز وادی عشق
 ۱) به سیر ماه از محفل مخوان پروانه ما را
 ۲) سیاه در دو جهان باد روی موی سفید
 ۳) به اسیران بلا ملک امان فرمودند
 ۴) نفحات صبح دانی ز چه روی دوست دارم

نکرد دل تهی از ناله چون جرس ما را
 که می‌گردد خنک از پرتو مهتاب عیش ما
 که همچو صبح، گران سنگ ساخت خواب مرا
 به فقیران گدا، گنج سلاطین دادند
 که به روی دوست ماند که برافکند نقابی

۱۷۲۱. کدام گزینه با بیت «به زیر سنگ لحد استخوان بپیکر ما / چو گندمی ست که از آسیاب می‌گذرد» هم وزن است؟

۱) غافل مباش ار عاقلی دریاب اگر صاحب‌دلی
 ۲) آخر چه بلایی تو که در وصف نیایی؟
 ۳) کسی که روی تو بیند نگه به کس نکند
 ۴) معلّم گو ادب کم کن که من ناچنش شاگردم

باشد که نتوان یافتن دیگر چنین ایام را
 بسیار بگفتیم و نکردیم بیانت
 ز عشق سیر نباشد ز عیش بس نکند
 پدر گو پند کم تر ده که من نااهل فرزندم

۱۷۲۲. وزن کدام گزینه با بیت «اگر تو برفکنی در میان شهر نقاب / هزار مؤمن مخلص درافکنی به عقاب» یکسان است؟

۱) بار بیفکند شتر چون برسد به منزلی
 ۲) عرصه دل بی‌کران گم شده در وی جهان
 ۳) رقیب کیست که در ماجرای خلوت ما
 ۴) ای تن و جان بنده او بند شکرخنده او

بار دل است هم‌چنان ور به هزار منزلم
 ای دل دریا صفت سینه بیابان کیست
 فرشته ره نبرد تا به اهرمن چه رسد
 عقل و خرد خیره او دل شکرآکنده او

۱۷۲۳. شاعر کدام بیت را هم وزن با بیت «دیدم و آن چشم دل‌سپه که تو داری / جانب هیچ آشنا نگاه ندارد» سروده است؟

۱) آتش رخسار گل خرمن بلبل بسوخت
 ۲) لطف خدا بیشتر از جرم ماست
 ۳) دولت عشق بین که چون از سر فقر و افتخار
 ۴) بلبل عاشق تو عمر خواه که آخر

چهره خندان شمع آفت پروانه شد
 نکته سر بسته چه دانی خموش
 گوشه تاج سلطنت می‌شکند گدای تو
 باغ شود سبز و شاخ گل به بر آید

۱۷۲۴. وزن «ای شهسوار نرم‌توک ران سمند را / بین زیر پای دیده این مستمند را» با کدام بیت یکسان است؟

۱) در راه عشق نبود جز عشق رهنمایی
 ۲) گر رنج پیشت آید و گر راحت ای حکیم
 ۳) جامی بده ای ساقی تا چهره برافروزم
 ۴) از شرم شود غرق عرق صبح جهان تاب

زیرا که هیچ راهی بی راهبر نباشد
 نسبت مکن به غیر که این‌ها خدا کند
 راهی بزن ای مطرب تا خرجه دراندازم
 پیش رخ زیبای تو از روی صباحت

و حالا مقایسه خود گزینه‌ها با هم دیگه. صورت سؤال، بیت نداره!

۱۷۲۵. وزن کدام بیت متفاوت است؟

۱) به کدام مذهب است این به کدام ملت است این
 ۲) گرت کسی بپرستد ملامتش نکنم من
 ۳) چه خوش است در فراقی همه عمر صبر کردن
 ۴) به ملازمان سلطان که رساند این دعا را؟

که کشند عاشقی را، که تو عاشقم چرابی
 تو هم در آینه بنگر که خویشتن بپرستی
 به امید آن که روزی به کف اوفتد وصالی
 که به شکر پادشاهی ز نظر مران گدا را

۱۷۲۶. وزن کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

۱) از آن دردانه تا من بر کنارم
 ۲) بانگ زد یارش که بر در کیست آن؟
 ۳) نشان بی‌نشانان بی‌نشانی است
 ۴) به هر مویی از آن زلف پریشان

کنارم روز و شب دریاکناری است
 گفت بر در هم تویی ای دل‌ستان
 زبان بی‌زبانان بی‌زبان است
 دل جمعی پریشان می‌توان یافت

۱۷۲۷. وزن کدام یک از بیت‌های زیر با دیگر ابیات متفاوت است؟

۱) از غایت مهر گشته حیران
 ۲) من جسم چنین ندیده‌ام هرگز
 ۳) هم‌چون تن من همای عشقت
 ۴) بی روی تو زندگی حرام است

در پیکر تو دو پیکر چشم
 چندان که قیاس می‌کنم جانی
 نادیده شکسته استخوانی
 وز دست تو جام می حلال است

۱۷۲۸. کدام گزینه در وزن متفاوتی سروده شده است؟

نسیم موی تو پیوند جان آگه ماست
خود آن کرشمه کجا رفت و آن عتاب کجا
ز غصه بر سر کویت چه بارها که کشیدم
حقیقت آن که نیابد به زور منصب و جاه

می‌شود تشنگی زیاده مرا
سبزه غلتیدن است دل‌ها را
پادشا خوانند گر نایش نیست
شهد در کسر شأن زنبور است

۱) خیال روی تو در هر طریق هم‌ره ماست
۲) بشد که یاد خوشش باد روزگار وصال
۳) ز غمزه بر دل ریشم چه تیرها که گشادی
۴) که ای عزیز کسی را که خواری است نصیب
۱۷۲۹. همه ابیات، هم‌وزن‌اند، به جز

۱) هر قَدَر بیش براده می‌نوشم
۲) غوطه خوردن به زهر ناکامی
۳) عارفان درویش صاحب‌درد را
۴) ار شکستن بود حلاوت دل

و کمی متفاوت‌تر

۱۷۳۰. کدام ابیات را می‌توان به «دو صورت» دسته‌بندی هجایی کرد؟

الف) عشقم آتش زد و آب مژه از سر بگذشت
ب) وقتی نشد که بی‌دوست بر حال خود نگریم
ج) ای بت دل‌پسند من هر سر موت بند من
د) نقد جان بر سر سودای جنون باخته‌ایم
هـ) از بس عرق شرم نشسته است به رویم
۱) الف، ج ۲) الف، ه

پی آن گوهر یک دانه به دریا زده‌ام
روزی نشد که در عشق بر کار خود نخندیم
کاکل تو کمند من طره تابدار هم
ایمن از وسوسه عقل زبان‌کار شدیم
محرورم ز نظاره آن روی نکویم
۳) ب، د ۴) ب، ه

(اختصاصی انسانی ۹۹)

و بازم چندتا تمرین واسه جا افتادن مطلب!

۱۷۳۱. اگر بخواهیم هریک از مصراع‌های شعر زیر، با الگوی هجایی «-- U / U - U - U -» مطابقت داشته باشد، باید واژگان کدام گزینه را انتخاب کنیم؟

«..... کوه دید رویش
۱) هر سخت‌دلی - سوخته ۲) صاحب‌نظری - دیوانه
..... عشق گشت و شیدا»
۳) هر سنگ‌دلی - مجنون ۴) صاحب‌دلی - آواره

۱۷۳۲. با توجه به وزن، کدام واژه‌ها برای کامل کردن بیت‌های زیر مناسب است؟

«تا شویمت از آن گل غبار راه
..... دلیم به سینه در انتظار
۱) عارض - عمری - فشردی ۲) چهره - یک عمر - نهادی
ابری شدم ز شوق که اشکی ببارمت
تا در کشم به سینه و در بر فشارمت»
۳) صورت - هر دم - گداختی ۴) رخسار - باران - گرفتی

۱۷۳۳. با توجه به وزن، بیت‌های زیر با واژگان کدام گزینه کامل می‌شود؟

«..... صورت او عقل من ببرد
گر دیگران به منظر زیبا نظر کنند
اینم قبول بس کوه
۱) باور مکن که - ما را نظر - بمیرم بر آستان
۳) از آن زمان - چشم مرا نظر - بمانم در این عذاب
عقل من آن ببرد که صورت‌نگار اوست
..... به قدرت پروردگار اوست
تا نسبتم کنند که خدمت‌گزار اوست»
۲) دیدم به چشم - هر دم نگه - تحمل کنم رنجش
۴) هرگز مگو که - چشم مدام - شهید رهش شوم

آخرش هم که، سؤالی قرابت معنایی از نمونه‌هایی که توی درس دیدی!

۱۷۳۴. کدام گزینه با بیت «آتش حب‌الوطن چو شعله فروزد / از دل مؤمن کند به مجمره اسپند» ارتباط مفهومی دارد؟

۱) هر غربی که جا گرفت آن جا
۲) چو به جان و دل کرده است وطن دشمن من
۳) میان جان من و چین جعد مشکینت
۴) با واژه پاینده وطن در جریان است
هرگز از وطن نیامد یاد
من چپ و راست چو دیوانه ز بهر چه دؤم؟
تعلق‌ست حقیقی به حکم حب وطن
گر قطره خونی ست روان در بدن من

۱۷۳۵. کدام گزینه با بیت «با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی ست که جمشید جم نداشت» تناسب معنایی دارد؟

۱) هر آن که کنج قناعت به گنج دنیا داد
۲) بیا که رونق این کارخانه کم نشود
۳) ز تندباد حوادث نمی‌توان دیدن
۴) به صبر کوش تو ای دل که حق رها نکند
فروخت یوسف مصری به کم‌ترین ثمنی
به زهد هم‌چو تویی یا به فسق هم‌چو منی
در این چمن که گلی بوده است یا سمنی
چنین عزیز نگینی به دست اهرمنی

۱۷۳۶. کدام گزینه با بیت «آتش حب الوطن چو شعله فروزد / از دل مؤمن کند به مجمره اسپند» تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) اگر سر به سر تن به کشتن دهیم
- ۲) در ره عشق وطن از سر و جان خاسته‌ایم
- ۳) بگفتا مبر نام من پیش دوست
- ۴) چو ایران نباشد تن من مباد

۱۷۳۷. کدام گزینه از نظر فکری با بیت «آتش حب الوطن چو شعله فروزد / از دل مؤمن کند به مجمره اسپند» متناسب نیست؟

- ۱) جانم نبود بی غم عشق تو یک زمان
- ۲) نگردد تشنه خاک وطن سیراب در غربت
- ۳) گر رسد دشمنی به سوی وطن
- ۴) جان فشان بر سر هر دژه از این خاک عزیز

۱۷۳۸. کدام گزینه با بیت «با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی ست که جمشید جم نداشت» تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) ای شکم خیره به نانی بساز
- ۲) چندان که تهی می‌شود این پشت زمین
- ۳) به دست آهن تفته کردن خمیر
- ۴) مرد خرد هم چو خر ز بهر شکم

۱۷۳۹. کدام گزینه با «همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند» تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) نقطه و دایره و قطره و دریاست یکی
- ۲) هزاران توان یافت خنجر به دانش
- ۳) یکی ست معنی اگر لفظ بی‌شمار بود
- ۴) نقطه‌هایی که بر این لوح پراکنده شدند

۱۷۴۰. کدام گزینه از نظر فکری با بیت «همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند» متناسب نیست؟

- ۱) او جان عالم است و همه عالمش بدن
- ۲) نقش کثرت چو بشستند ز لوح دل خود
- ۳) گر عارف حق‌بینی چشم از همه بر هم زن
- ۴) حقیقت در دو عالم جز یکی نیست

۱۷۴۱. ویژگی فکری کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) چو وحشی مرغ از قید قفس جست
- ۲) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
- ۳) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی
- ۴) از گوشه بامت سر پرواز ندارم

۱۷۴۲. مفاهیم «ترک تعلق و تعین - به مقام ارشاد رسیدن - به ثمر نشستن - نکوهش تقلید - تمنای محبت» به ترتیب از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

(اختصاصی انسانی ۹۷)

- الف) صد جوی آب بسته‌ام از دیده بر کنار
- ب) در خرقة زن آتش که خم ابروی ساقی
- ج) گر سخن از خود نداری به که بر بندی دهان
- د) دانم سرآرد غصه را رنگین برآرد قصه را
- ه) من که ره بردم به گنج حسن بی‌پایان دوست

- ۱) ب - ج - د - الف - ه
۲) ب - د - ه - الف - ج
۳) ب - ه - د - ج - الف
۴) ج - ه - د - الف - ب

علوم و فنون ادب پایه دوازدهم

- ۲ توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان
۳ تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری
- ۱۵۹۷ ۲ بیت در ستایش محمدشاه قاجار سروده شده است. توجه دربار قاجار به ادبیات و رونق گرفتن دوباره مدح پادشاهان از عوامل پیدایش نهضت بازگشت ادبی بود.
- ۱۵۹۸ ۲ گروهی از شاعران دوره بازگشت، به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ افرادی مانند صبای کاشانی، قآنی شیرازی و سروش اصفهانی از این گروه‌اند. گروه دیگر غزل‌سرایی به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی را پیش گرفتند. شاعرانی مانند مجمر اصفهانی، فروغی بسطامی و نشاط اصفهانی از این گروه‌اند.
- ۱۵۹۹ ۱ ب) سروش اصفهانی: قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و سلجوقی ج) مجمر اصفهانی: غزل‌سرایی به سبک شاعران سبک عراقی
- بررسی سایر موارد:**
- الف) صبای کاشانی: قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و سلجوقی
د) نشاط اصفهانی: غزل‌سرایی به سبک شاعران سبک عراقی
ه) فروغی بسطامی: غزل‌سرایی به سبک شاعران سبک عراقی
- ۱۶۰۰ ۱ اهمیت شاعران دوره بازگشت از این جهت است که توانستند زبان شعر را از حالت سستی که در اواخر سبک هندی در آن به وجود آمده بود، نجات بخشند.
- ۱۶۰۱ ۲ برخلاف آن چه در گزینه (۲) آمده، از اواسط دوره قاجار اندک‌اندک مباحثی در مورد علل شکست و عقب‌افتادگی ایران در جامعه مطرح شد و همراه با آن شعر دوره بازگشت نیز با انتقاد روبه‌رو شد.
- ۱۶۰۲ ۳ با توجه به قرینه «چندین سال پیش از انقلاب مشروطه»، شعر مربوط به دوره بازگشت است و با توجه به قرینه «شاعران سبک خراسانی»، شعر، می‌تواند متعلق به یکی از شاعران «صبای کاشانی، قآنی شیرازی و سروش اصفهانی» باشد؛ زیرا این‌ها بودند که به شیوه شاعران دوره خراسانی و سلجوقی شعر می‌گفتند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- ۱) مجمر اصفهانی: شاعر دوره بازگشت که به شیوه حافظ و سعدی و سایر شاعران سبک عراقی شعر می‌گفت.
- ۲) فروغی بسطامی: شاعر دوره بازگشت که به شیوه حافظ و سعدی و سایر شاعران سبک عراقی شعر می‌گفت.
- ۴) ملک‌الشعرا بهار: شاعر دوره بیداری که با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود. (زبان بهار هم، برگرفته از سبک خراسانی است، اما عبارت «پیش از انقلاب مشروطه» این گزینه را رد می‌کند.)
- ۱۶۰۳ ۴ فتحعلی‌خان صبا را «پرچم‌دار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت» نامیده‌اند.
- ۱۶۰۴ ۲ «گلشن صبا» اثری است که به تقلید از «بوستان» سروده شده.
- ۱۶۰۵ ۳ خداوندنامه: حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلیری‌های حضرت علی (ع)
- ۱۶۰۶ ۲ سراینده بیت مورد سؤال، عبدالوهاب نشاط است.

- ۱۵۸۷ ۱ مفهوم گزینه (۱): پشتیبانی معشوق از عاشق، موجب آرامش و امنیت خاطر است.
- مفهوم سایر گزینه‌ها:**
- ۲ پاک‌بازی
۳ نکوهش مردم‌آزاری
۴ تسلیم و دردمندی / اثرگذاری آه مظلوم
- ۱۵۸۸ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): ضرورت توکل به خداوند
- مفهوم سایر گزینه‌ها:**
- ۱ گله از بی‌وفایی معشوق
۳ ناشکیبایی و ناتوانی عاشق در برابر سختی‌ها
۴ گدازنده و هولناک بودن غم عاشق
- ۱۵۸۹ ۲ مفهوم گزینه (۲): گله از بی‌توجهی ممدوح به زیردستان
- مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها:**
- ناتوانی انسان در شناخت و وصف خداوند
- ۱۵۹۰ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و بیت‌های گزینه (۲): عجز انسان از درک و دریافت خداوند
- مفهوم سایر بیت‌ها:**
- الف) اخلاص و وصف‌ناپذیر عاشق در برابر معشوق
د) همه چیز از آن معشوق است. / تسلیم عاشقانه
ه) وفاداری عاشق
- ۱۵۹۱ ۴ مفهوم بیت (۴): بی‌وفایی معشوق و ناکامی و تیره‌بختی و پریشانی عاشق
- مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها:**
- توصیف رنج عاشقی و شدت گریستن عاشق
- ۱۵۹۲ ۲ عبارت سؤال، معرّف «مشتاق اصفهانی» است.
- ۱۵۹۳ ۳ نام مؤسسان انجمن‌های ادبی:
- نشاط: عبدالوهاب نشاط
اصفهان: مشتاق اصفهانی
خاقان: فتحعلی شاه
- ۱۵۹۴ ۴ هدف این انجمن‌رهای بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط
اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود، اما برای رسیدن به این هدف، تقلید از آثار پیشینیان را در پیش گرفتند و به همین خاطر شعر را به دوران گذشته بازگرداندند و موجب پیدایش «سبک بازگشت» شدند.
- ۱۵۹۵ ۲ شکست ایران از روسیه تزاری در کنار سایر عوامل فرهنگی، اجتماعی و سیاسی سبب شکل‌گیری نهضت بازگشت ادبی شد.
- ۱۵۹۶ ۳ در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عوامل زیر تأثیر داشتند:
- ۱) تراج کتاب‌خانه اصفهان که سبب شد تعدادی از کتاب‌های کتاب‌خانه سلطنتی به دست مردم بیفتد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادبیات کهن برقرار شود.

۱۶۲۵ ۲ عبارت سؤال، معرّف «عارف قزوینی» است.

۱۶۲۶ ۲ عبارت سؤال، معرّف «محمدتقی بهار» است.

۱۶۲۷ ۱ عبارت سؤال، معرّف «میرزاده عشقی» است.

۱۶۲۸ ۳ گزینه (۳) معرّف محمدتقی ملک الشعراى بهار، پدیدآورنده کتاب «تاریخ مختصر احزاب سیاسى ایران است.

بررسى سایر گزینه‌ها:

(۱) سید اشرف‌الدین گیلانى

(۲) عارف قزوینی

(۴) فرّخى یزدی

۱۶۲۹ ۳ بیت گزینه (۳) سروده ملک الشعراى بهار، پدیدآورنده کتاب «تاریخ تطوّر نظم فارسى» است.

۱۶۳۰ ۴ «ایده‌آل» یا «سه تابلوى مریم» سروده میرزاده عشقی است.

۱۶۳۱ ۲ سبک‌شناسی اثر ارزشمند محمدتقی بهار معروف به ملک الشعراست. تاریخ تطوّر نظم فارسى اثر دیگر این شاعر و نویسنده تواناست.

بررسى سایر گزینه‌ها:

(۱) تاریخ بیدارى ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی

(۳) تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی

(۴) تاریخ تمدن: ویل دورانت (نام این اثر و نویسنده‌اش در کتاب درسى نیامده است و نیازی به یاد گرفتن آن نیست).

۱۶۳۲ ۱ «تاریخ مختصر احزاب سیاسى ایران» از آثار ملک الشعراى بهار، مدیر مجله دانشکده است.

بررسى سایر گزینه‌ها:

(۲) سردبیر روزنامه مجلس: ادیب‌الممالک فراهانى

(۳) هجوسرای چیره‌دست از خاندان قاجار: ایرج‌میرزا

(۴) نماینده مردم یزد در دوره هفتم: فرّخى یزدی

۱۶۳۳ ۳ این که بیت، آخرین بیت قصیده است نشان می‌دهد که «بهار» باید تخلص شاعر باشد. محمدتقی ملک الشعراى بهار خطّ فکرى خود را در مجله دانشکده برای مخاطبانش ترسیم می‌کرد.

بررسى سایر گزینه‌ها:

(۱) نسیم شمال: نام نشریه سید اشرف‌الدین گیلانى که اشعار ساده و طنزآمیز او در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در آن چاپ می‌شد.

(۲) بهار: مجله‌ای ادبى که به همت میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی، پدر پروین اعتصامی منتشر می‌شد.

(۴) مجلس: نام نشریه‌ای که میرزا محمدصادق امیرى فراهانى معروف به ادیب‌الممالک فراهانى سردبیر آن بود.

۱۶۳۴ ۱ عبارت سؤال، معرّف «فرّخى یزدی» است.

بررسى موارد نادرست:

(الف) فرّخى یزدی، تحت‌تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود و در شعرش از پیچیده‌گویی‌های خاقانی اثری وجود ندارد.

(ب) وی در دوره هفتم مجلس نماینده مردم یزد شد نه دوره پنجم.

(ج) بیت درج شده در سؤال، بخشی از تصنیف معروف «عارف قزوینی» است.

۱۶۳۶ ۴ از نمونه‌های اشعار انتقادى «سید اشرف‌الدین گیلانى» شعر «ای قلم» است که با بیت «غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم» آغاز می‌شود.

۱۶۰۷ ۳ بیت مورد سؤال، اثر طبع فتحعلی‌خان صباست.

۱۶۰۸ ۳ در این گزینه به سفر پادشاه قاجار به اروپا اشاره شده که در کنار پرخرج و نادرست بودنش و این که هزینه آن از جیب ملت فقیر پرداخت می‌شد، به هر حال از عوامل زمینه‌ساز دوره بیدارى و ادامه حیات آن بود. سلطنت احمد شاه قاجار پس از مشروطه است، اما سفر شاه و مهم‌تر از آن سفر عده‌ای به اروپا برای تحصیل، هم‌چنان تقویت‌کننده دوره بیدارى بود.

واژه «فطن» به معنی «دانا، زیرک و هوشیار» است.

۱۶۰۹ ۴ «ملک الشعراى بهار، نسیم شمال، میرزا فتحعلی آخوندزاده، عبدالرحیم طالبوف و میرزا آقاخان کرمانی» از جمله کسانی بودند که در دوره بیدارى، به نقد شرایط موجود پرداختند.

۱۶۱۰ ۴ برخلاف گزینه (۴) در عصر بیدارى به دلیل تمرکز عمده فعالیت‌های سیاسى و مطبوعاتی در تهران، شعر و ادب هم در پایتخت جلوه بیشتری داشت.

۱۶۱۱ ۴ ابهام و معنی‌گریزی، از ویژگی‌های ادبى شعر معاصر قبل از انقلاب اسلامى است. شاعران دوره بیدارى با توجه به نگاهشان به شعر از ابهام پرهیز می‌کردند. شاخص‌ترین درون‌مایه‌های شعر عصر بیدارى عبارتند از: آزادی، وطن، قانون، تعلیم و تربیت جدید، توجه به مردم، دانش‌ها و فنون نوین.

۱۶۱۲ ۳ در این گزینه به اهمیّت «یادگیری علم و دانش»، به عنوان یکی از مصداق‌های «حقوق زنان» اشاره شده که هر دو مورد از زمینه‌های شکل‌گیری دوره بیدارى هستند.

۱۶۱۳ ۴ مفهوم گزینه (۴): پاکى و درست‌کارى موجب کمال است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها:

نکوهش نابسامانى روزگار

۱۶۱۴ ۳ نکوهش اهل زمانه و نابسامانى اوضاع، از زمینه‌های شکل‌گیری دوره بیدارى است. ملک الشعراى بهار از شاعران برجسته این دوره است.

۱۶۱۵ ۳ انتقاد از نابسامانى‌ها و وارونگی ارزش‌ها و بر سر کار بودن افراد ناشایست مضمون مشترک گزینه‌هاست.

۱۶۱۶ ۱ همه ابیات سؤال با عبارت روبه‌رویشان متناسب‌اند.

۱۶۱۷ ۱ روزنامه نسیم شمال را سید اشرف‌الدین در رشت منتشر می‌کرد.

۱۶۱۸ ۳ در عصر بیدارى به دلیل تمرکز عمده فعالیت‌های سیاسى و مطبوعاتی در تهران، شعر و ادب هم در پایتخت جلوه بیشتری داشت و بعد از تهران، تبریز از بازار سیاسى و مطبوعاتی پررونقى برخوردار بود.

۱۶۱۹ ۲ عبارت سؤال، معرّف میرزا محمدصادق امیرى فراهانى است که بعدها از جانب مظفرالدین شاه به «ادیب‌الممالک» ملقب شد؛ فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگارى بود و سردبیری روزنامه «مجلس» را بر عهده داشت.

۱۶۲۰ ۲ میرزا محمدصادق امیرى فراهانى از جانب مظفرالدین شاه به «ادیب‌الممالک» ملقب شد.

۱۶۲۱ ۴ سردبیری روزنامه «مجلس» برعهده میرزا محمدصادق امیرى، معروف به ادیب‌الممالک فراهانى بود.

۱۶۲۲ ۴ عبارت سؤال، معرّف سید اشرف‌الدین گیلانى است.

۱۶۲۳ ۲ عبارت سؤال، معرّف ایرج میرزاست.

۱۶۲۴ ۲ بیت سؤال، نخستین بیت از شعر «قلب مادر»، سروده ایرج میرزا در قالب قطعه است.

۱۶۵۸ ۲ کتاب امثال و حکم نوشته علامه دهخدا، مدیر مجله ادبی «سروش» است. **بررسی سایر گزینه‌ها:**

۱) صوراسرافیل: میرزا جهانگیرخان صور اسرافیل

۳) مجلس: ادیب‌الممالک فراهانی

۴) نوبهار: ملک‌الشعرا بهار

۱۶۵۹ ۳ عبارت سؤال، یادآور نوع نثر قائم‌مقام فراهانی است. قائم‌مقام با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید. عبارات کوتاه او نیز گاه موزون و مسجع‌اند.

۱۶۶۰ ۱ گزینه (۱) یادآور عنوان کتاب «منشآت» مهم‌ترین اثر قائم‌مقام است. ۱۶۶۱ ۳ حاصل پژوهش‌های او در فرهنگ‌نویسی، کتاب ارزشمند «لغت‌نامه» است که مفصل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی محسوب می‌شود.

۱۶۶۲ ۳ نویسندگانی مانند جمال‌زاده و هدایت از سبک نثر دهخدا در «چرند و پرند» استقبال کردند.

۱۶۶۳ ۴ با توجه به نوع نثر، متن مورد سؤال، نوشته علامه دهخداست.

۱۶۶۴ ۱ فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود و آشنایی با سعدی، طبع فرخی را شکوفا ساخت.

۱۶۶۵ ۲

ای	سر	و	بُ	لُد	د	بو	س	تا	نی
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
در	پ	ش	د	ر	ت	قا	م	ت	پست
-	-	U	U	-	U	-	U	-	U
		مفعول			مفاعیلن				فاعولن

(مستفعل فاعلات فعلن)

۱۶۶۶ ۳

فت	ن	ب	رند	گیخت	دل	خو	ن	ش	ه	ریخت	دل
-	U	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-
با	ه	م	آ	میخت	دل	گر	چ	ج	دا	می	ر
-	U	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-
		مفتعلن			فاعلن			مفتعلن			فاعلن

۱۶۶۷ ۱

دا	ثم	گ	ل	اپن	بس	تا	شا	دا	ب	ن	می	ما	ند
-	-	U	U	-	-	-	-	U	U	-	U	-	-
در	یا	ب	ص	عب	فان	را	در	وق	ت	ت	وا	نا	یی
-	-	U	U	-	-	-	-	U	U	-	U	-	-
		مفعول			مفاعیلن			مفعول			مفاعیلن		

(مستفعل مفعولن // مستفعل مفعولن)

۱۶۶۸ ۲

دل	می	ر	ود	ز	دس	تم	صا	حب	د	لا	خ	دا	را
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-
در	دا	ک	را	ز	پن	ه	خا	هد	ش	دا	ش	کا	را
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-
		مفعول			فاعلاتن			مفعول			فاعلاتن		

(مستفعل مفعولن // مستفعل مفعولن)

۱۶۳۷ ۴ بیت سؤال از سروده‌های معروف «ادیب‌الممالک میرزا محمدصادق امیری فراهانی» است.

۱۶۳۸ ۱ شعر سؤال سروده شاعر تصنیف‌سرای دوره بیداری «عارف قزوینی» است.

۱۶۳۹ ۲ بیت سؤال، سروده میرزاده عشقی است.

۱۶۴۰ ۴ عبارت سؤال معرف سید اشرف‌الدین گیلانی است که نویسنده‌ی مدیریت نشریه نسیم شمال را به عهده داشت.

۱۶۴۱ ۴ سراینده بیت سؤال: فرخی یزدی

فرخی یزدی از شاعران شاخص عصر بیداری است که تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع فرخی را شکوفا ساخت.

۱۶۴۲ ۳ در سال‌های انقلاب مشروطه در نثر فارسی دگرگونی‌هایی به وجود می‌آید که نثر را به سمت سادگی و بی‌پیرایگی سوق می‌دهد؛ از آن جمله می‌توان به رواج و گسترش روزنامه، روی آوردن به ترجمه و ادبیات داستانی بر اثر ارتباط با ادبیات اروپا و تغییر مخاطب نوشته‌ها اشاره کرد.

۱۶۴۳ ۳ کسانی چون قائم‌مقام فراهانی، ناصرالدین شاه قاجار، عبدالرحیم طالبوف، میرزا آقا خان کرمانی، زین‌العابدین مراغه‌ای و علامه دهخدا از پیش‌گامان نثر ساده دوره بیداری بودند.

۱۶۴۴ ۳ مدیر مجله بهار: میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی

۱۶۴۵ ۲ روزنامه «قرن بیستم» در دوره مشروطه به همت فرخی یزدی منتشر می‌شد.

۱۶۴۶ ۳ مجله «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرا بهار به چاپ می‌رسید و میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی (پدر پروین اعتصامی) منتشرکننده مجله «بهار» بود.

۱۶۴۷ ۳ انتشار روزنامه‌های «نسیم‌شمال» و «صوراسرافیل» به سال‌های اول مشروطه بازمی‌گردد.

۱۶۴۸ ۳ در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان، به رمان‌های تاریخی بود؛ چراکه از سویی نوعی باستان‌گرایی و روحیه کاوشگرانه در شناخت هویت گذشته میان آن‌ها حاکم بود و از سوی دیگر، به دلیل سیاست‌های رایج در جامعه، نگارش رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در قیاس با کارهایی مثل روزنامه‌نویسی یا نوشتن رمان سیاسی، دردسر کم‌تری داشت.

۱۶۴۹ ۲ شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن‌خان بدیع

شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی

۱۶۵۰ ۴ کتاب «داستان باستان» از آثار میرزا حسن‌خان بدیع است.

۱۶۵۱ ۱ سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: جیمز موریه (ترجمه میرزا حبیب اصفهانی)

۱۶۵۲ ۳ اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت، میرزا آقا تبریزی بود که چند نمایش‌نامه کوتاه تألیف کرد.

۱۶۵۳ ۲ تنها اثر قابل توجه در محدوده تحقیقات ادبی و تاریخی «تاریخ بیداری ایرانیان» تألیف ناظم‌الاسلام کرمانی است که موضوع آن تاریخ مشروطه است.

۱۶۵۴ ۴ زبان نخستین نمونه‌های نمایش‌نامه در دوره مشروطه مانند نثر داستانی قبل از مشروطه ساده، روان، بی‌تکلف و عوام‌فهم است.

۱۶۵۵ ۳ عبارت سؤال، معرف قائم‌مقام فراهانی است.

۱۶۵۶ ۲ منشآت: قائم‌مقام فراهانی

۱۶۵۷ ۴ عبارت سؤال معرف علامه علی‌اکبر دهخدا، نگارنده کتاب ارزشمند «لغت‌نامه» است.

۱۶۷۶ ۳

ب	عز	م	تو	ب	سَد	حَر	گف	تَم	اَسَد	ت	خا	ر	ک	نم
-	U	-	U	U	U	-	-	U	-	U	-	-	U	-
ب	ها	ر	تو	ب	شَد	کَن	مِی	ر	سَد	چ	چا	ر	ک	نم
-	U	-	U	U	U	-	-	U	-	U	-	-	U	-
					مفاعِلن	فَعَلاتِن			مفاعِلن				فَعَلن	

۱۶۷۷ ۳

ور	سَر	نَد	نَد	هَی	دَ	را	سَد	تا	نَش
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
دِی	گَر	چ	گ	نِی	دَ	رِی	دِ	گَر	هَسْت
-	-	U	U	-	U	-	U	-	U
		مفعول			مفاعِلن			فَعولن	

(مستفعل فاعلاتن فعلن)

۱۶۷۸ ۲

بَلَد	بُد	ل	عَا	شَق	ث	عَمیر	خَا	ه	ک	آ	خَر
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	-	-
بَا	غ	شَد	وَد	سَب	زُ	شَا	خ	گَل	بُد	بَا	یَد
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	-	-
		مفعول			فَعالات			مفعِلن			فَع

۱۶۷۹ ۳

مَن	عَهْد	مِی	گ	نَم	ک	نَد	گَو	یَم	دِ	گَر	شَد	خَن
-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	-
چَشم	مَآ	نِ	دَل	بَد	رَت	بَد	ظَر	سِحر	مِی	گ	نَد	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
		مفعول			فَعالات			مفاعِلن			فَعَلن	

۱۶۸۰ ۴

صَد	بَا	بَد	گَو	ک	چ	ها	بَر	سَد	زَم	دَ	رَیَیَن	عَد	م	عَشَق
-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
ز	آ	تَد	شَیَیَن	دِ	لِ	سَو	زَا	نَد	دَو	دِ	آ	ه	ر	سِید
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
					مفاعِلن				فَعَلاتِن			مفاعِلن		فَعَلن

۱۶۸۱ ۳

گَر	جَانِیَن	بَد	دَ	هَد	سَنَد	گِ	سِید	بَه	لَعَل	نَد	گَر	دَد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
بَا	طِیَب	نَد	تِ	اَصَلِی	چ	گ	نَد	بَد	گ	هَ	رَف	تَاد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
					مفاعِلن				مفاعِلن			فَعولن

۱۶۸۲ ۱ تقطیع گزینۀ (۱):

مَد	مَایَن	کِ	نَف	سِ	ث	اَنَد	دَر	طَ	مَع	دَ	لِیَبَر	شَد	وَد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
کِ	سَگ	چ	سِیَر	شَد	وَد	دَر	فَد	سَا	د	شِیَبَر	شَد	وَد	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
					مفاعِلن				مفاعِلن			فَعَلن	

۱۶۶۹ ۴

گَرَم	عَد	ذَا	ب	نَد	مَآ	یِی	ب	دَا	عُ	دَر	دِ	جُد	دَا	یِی
-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
شَد	کَنَد	چ	صَبیر	نَد	دَا	رَم	بَد	رِیَنز	خَو	نَد	مُ	رَسَد	تِی	
-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
					فَعَلاتِن				مفاعِلن				فَعَلاتِن	

۱۶۷۰ ۱

ب	مُد	لَا	زِ	مَآ	ن	سَلَطَیَن	ک	رِ	سَا	نَد	دِیَیَن	دُ	عَا	رَا
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
کِ	بَشَک	رِ	پَا	دِ	شَا	هَی	زِ	نَد	ظَر	مَد	رَیَیَن	گَد	دَا	رَا
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
					فَعَلاتِن				فَعالات				فَعَلاتِن	

۱۶۷۱ ۲

مَو	نَد	سَ	غَم	گ	سَا	رِ	مَن	نِیَسْت	ب	جَز	خِ	یَا	لِ	اَو
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
گَر	نَد	بُد	وَد	خِ	یَا	لِ	اَو	بَا	کِ	دَ	مِی	بَد	سَر	رَم
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
					مفاعِلن				مفعِلن				مفاعِلن	

۱۶۷۲ ۳

بِی	بَخْت	چ	فَن	سَا	زَم	تَا	بَر	خُ	زَ	مَز	وَصَد	لَت
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
بِی	مَآ	ی	زَ	بَوَیَن	بَا	شَد	هَر	چَیَنَد	کِ	بَسَد	تِیَب	زَد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
					مفاعِلن				مفعول			مفاعِلن

(مستفعل مفعول // مستفعل مفعولن)

۱۶۷۳ ۳

مَع	شَو	قِ	تَ	هَم	سَا	یِ	یِ	دِی	وَا	ر	بَد	دِی	وَار
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
دَر	بَا	دِ	ی	سَر	گَشَد	تَ	شَد	مَآ	دَر	چ	هَ	وَا	یِید
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
					مفاعِلن				مفاعِلن				فَعولن

(مستفعل مستفعل مستفعل مستف)

۱۶۷۴ ۴

اَز	دَش	مَد	نَایَن	بَد	رَنَد	شَد	کَا	یَت	بَد	دَو	سَد	تَایَن
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
چَن	دَو	سَت	دَش	مَد	نَسَت	شَد	کَا	یَت	گَد	جَا	بَد	رِیَم
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
					فَعالات				مفاعِلن			فَعَلن

(مستفعل مفاعل مستفعل فعل)

۱۶۷۵ ۲

بَر	نَا	ک	نَد	صَد	بَا	ب	ف	سَو	نَک	نَوَن
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
اِیَن	پِیَر	گَشَد	ت	صَو	ر	ت	دَن	یَا	رَا	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
					فَعالات				مفاعِلن	

(مستفعل مفاعل مفعولن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) مفعولن مفاعلهن مفعولن مفاعلهن: -U-U/-UU/-U-U/-UU
 (۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن: -U-/U--U/U-U-/U--
 (۴) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن: ---U/---U/---U/---U

۳ ۱۶۸۳

من	و	سر	ز	رو	دم	ند	می	غ	با	ت	گش	گل
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ز	و	سر	ز	رو	دم	ند	می	غ	با	ت	گش	گل
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
من	و	سر	ز	رو	دم	ند	می	غ	با	ت	گش	گل
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن: -U---/-U---/-U---/-U---
 (۲) مفعولن مفاعلهن مفعولن مفاعلهن: -U-U/-UU/-U-U/-UU
 (۴) مفعول مفاعیل فاعل: -U/U--U/U-U-/U--

۱ ۱۶۸۴ تقطیع گزینه (۱):

تید	ب	ش	شایه	ها	ند	فست	طی	ل	ن	خا	آن
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تید	ب	ش	شایه	ها	ند	فست	طی	ل	ن	خا	آن
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تید	ب	ش	شایه	ها	ند	فست	طی	ل	ن	خا	آن
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن: -U-/U--U/U-U-/U--
 (۳) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن: -U-/U--/-U-/U--/-U-/U--
 (۴) مفعول مفاعلهن مفعول مفاعلهن: -U-/U--U/U-U-/U--

۱ ۱۶۸۵ تقطیع گزینه (۱):

دت	س	ز	رو	گو	ب	زست	رو	چ	ز	ام
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
دت	س	ز	رو	گو	ب	زست	رو	چ	ز	ام
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
دت	س	ز	رو	گو	ب	زست	رو	چ	ز	ام
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن: -U-/U--/-U-/U--/-U-/U--
 (۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن: -U---/-U---/-U---/-U---
 (۴) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن: -U-/U--U/U-U-/U--

۳ ۱۶۸۶

دو	جا	ب	رید	ف	دل	ت	م	چش	ای
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
دو	جا	ب	رید	ف	دل	ت	م	چش	ای
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
دو	جا	ب	رید	ف	دل	ت	م	چش	ای
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(مستفعل فاعلات فاعلن)

۲ ۱۶۸۷

می	یز	نی	ک	تم	مس	ک	پیش	زان	ی	قی	سا	ای
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
می	یز	نی	ک	تم	مس	ک	پیش	زان	ی	قی	سا	ای
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
می	یز	نی	ک	تم	مس	ک	پیش	زان	ی	قی	سا	ای
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

۲ ۱۶۸۸

تاد	ف	ج	مو	یا	ن	م	در	ما	ی	ت	ک	کش
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تاد	ف	ج	مو	یا	ن	م	در	ما	ی	ت	ک	کش
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تاد	ف	ج	مو	یا	ن	م	در	ما	ی	ت	ک	کش
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

۱ ۱۶۸۹

یت	رو	ب	قاین	ش	عا	ی	د	دیه	ای
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
یت	رو	ب	قاین	ش	عا	ی	د	دیه	ای
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
یت	رو	ب	قاین	ش	عا	ی	د	دیه	ای
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

۳ ۱۶۹۰

دار	م	جب	ع	لد	نا	ب	دیبث	ح	زبیر	گر
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
دار	م	جب	ع	لد	نا	ب	دیبث	ح	زبیر	گر
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
دار	م	جب	ع	لد	نا	ب	دیبث	ح	زبیر	گر
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

دقت کنید! وزن‌های پیشنهادی در گزینه‌های (۲) و (۴) هر دو، یک وزن‌اند! که طراح سؤال در طراحی گزینه‌های نادرست به این موضوع ابتدایی توجه نکرده است.

۴ ۱۶۹۱

تم	مس	ق	ش	ع	من	ک	نید	دا	ب	خلیق	گو
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تم	مس	ق	ش	ع	من	ک	نید	دا	ب	خلیق	گو
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تم	مس	ق	ش	ع	من	ک	نید	دا	ب	خلیق	گو
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل)

۲ ۱۶۹۲

ود	ز	می	ن	حس	نت	ق	ی	لا	ک	نایز	ف	وص
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ود	ز	می	ن	حس	نت	ق	ی	لا	ک	نایز	ف	وص
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ود	ز	می	ن	حس	نت	ق	ی	لا	ک	نایز	ف	وص
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(مستفعلن مفاعیل مستفعلن فاعلن)

تقطیع گزینه (۳):

ک	سی	ک	رو	ی	ت	بیب	تد	ند	گه	ب	کس	ن	ک	ند
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ز	عشقی	سیر	ن	با	شد	ز	عیش	بس	ن	ک	ند	گ	ند	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
	مفاعیل		مفاعیل		فعلاتن		مفاعیل		مفاعیل		فعلن			

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
- (۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن (مستفعل مستفعل مستفعل فعلن)
- (۴) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

تقطیع بیت سؤال: ۱۷۲۲ ۳

ا	گر	ت	بر	ف	ک	نی	در	مد	یا	ن	شهر	ن	ق	اب
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ه	زا	ر	مؤ	م	ن	مخ	لص	د	رف	ک	نی	ب	ع	ق
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
	مفاعیل		مفاعیل		فعلاتن		مفاعیل		مفاعیل		فعلن			

تقطیع گزینه (۳):

ر	قیب	کیست	ک	در	ما	ج	را	ی	خل	و	ت	ما		
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-		
ف	رشت	ت	ره	ن	ب	رد	تا	ب	اه	ر	من	چ	ر	سد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
	مفاعیل		مفاعیل		فعلاتن		مفاعیل		مفاعیل		فعلن			

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفعولن مفاعیلن مفعولن مفاعیلن
- (۲) مفعولن فاعلن مفعولن فاعلن
- (۴) مفعولن مفعولن مفعولن مفعولن

تقطیع بیت سؤال: ۱۷۲۳ ۴

دب	د	م	آین	چش	م	دل	سب	یه	ک	ت	دا	ری
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
جا	ن	ب	هی	چا	ش	نا	ن	گا	ه	ن	دا	رد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
	مفعولن		مفاعیل		فعلاتن		مفعولن		مفعولن		فعلن	

تقطیع گزینه (۴):

بل	ب	ل	عا	شق	ت	عمر	خا	ه	ک	آ	خر	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	
با	غ	ش	ود	سب	ز	شا	خ	گل	ب	ب	را	ید
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	
	مفعولن		مفاعیل		فعلاتن		مفاعیل		مفعولن		فعلن	

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفعولن فاعلن مفعولن فاعلن
- (۲) مفعولن مفعولن فاعلن
- (۳) مفعولن مفاعیلن مفعولن مفاعیلن

۱۷۱۷ ۳ تقطیع گزینه (۳):

وین	عش	ق	ت	در	م	نا	ف	رب	دس	تند
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
هر	گز	ن	ز	ود	ز	زع	ف	ر	زر	دی
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
	مستفعل		مفاعیل		فعلاتن		مفاعیل		مستفعل	

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفعولن مفعولن فاعلن
- (۲) فعلاتن فعلاتن فاعلن
- (۴) مستفعلن فعلن مستفعلن فعلن

۱۷۱۸ ۳ تقطیع گزینه (۳):

در	تا	ب	م	رو	گر	د	ل	گم	گش	ت	ی	ما	را
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
گو	یند	ک	در	حل	ق	ی	ی	گی	سو	ی	ت	با	شد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
	مفعول		مفاعیل		مفاعیل		مفاعیل		مفاعیل		فعلولن		

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فاعلن
- (۲) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فاعلن
- (۴) مفعولن فعلاتن مفعولن فع

۱۷۱۹ ۱ تقطیع گزینه (۱):

ن	من	س	بو	ک	ش	ای	دب	ر	رنب	سو	ز	م	بس
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
ب	سا	س	را	ک	د	رین	کا	ر	خان	سنگ	س	بوست	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	
	مفاعیلن		مفاعیلن		فعلاتن		مفاعیلن		مفاعیلن		فعلن		

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۲) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
- (۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
- (۴) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فاعلن

۱۷۲۰ ۲ وزن مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فاعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
- (۳) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فاعلن
- (۴) فعلاتن فعلاتن // فعلاتن فعلاتن

۱۷۲۱ ۳ تقطیع بیت سؤال:

ب	زب	ر	سن	گ	ل	حد	اسد	ت	خا	ن	پ	ک	ر	ما
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
چ	گن	د	میست	ک	از	آ	س	یا	ب	می	گ	د	رد	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	
	مفاعیلن		مفاعیلن		فعلاتن		مفاعیلن		مفاعیلن		فعلن			

۱۷۲۴ ۲ تقطیع بیت سؤال:

ای	شهر	سد	وا	ر	نر	م	ت	رک	رائز	سد	مند	را
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U
ببین	زب	ر	پا	ی	د	د	ی	این	مست	مند	را	
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U
	مفعول		فاعلات					مفاعیل		فاعلن		

تقطیع گزینه (۲):

گر	رنج	پد	شد	تا	ید	د	گر	را	ح	تی	ح	کیم
-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-
نسبت	م	کن	ب	غیر	ک	این	ها	خ	دا	ک	ند	
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
	مفعول		فاعلات				مفاعیل		فاعلن			

وزن سایر گزینهها:

- (۱) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (۳) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
 (۴) مفعول مفاعیلن مفاعیل فاعلاتن

۱۷۲۵ ۲

گ	رت	ک	سی	پ	پ	رسد	تد	م	لا	م	تش	ن	گ	نم	من
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ت	هم	د	را	پ	ن	بند	گر	ک	خیش	تن	پ	پ	رسد	تی	
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
	مفاعیلن		فاعلاتن				مفاعیلن		فاعلاتن				فاعلن		

وزن مشترک سایر گزینهها:

فاعلات فاعلاتن فاعلات فاعلاتن

۱۷۲۶ ۲ تقطیع گزینه (۲):

بانگ	زد	یا	رش	ک	بر	در	کیست	آ	
-	-	U	-	U	-	-	-	U	
گفت	بر	در	هم	ت	یی	ای	دل	س	تا
-	-	U	-	U	-	-	-	U	-
	فاعلاتن		فاعلاتن				فاعلن		

وزن مشترک سایر گزینهها:

مفاعیلن مفاعیلن فاعلاتن

۱۷۲۷ ۲

من	جسم	چ	نیز	ن	د	دی	د	ام	هر	گ
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
چند	د	ک	ق	یا	س	می	گ	نم	جانی	
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
	مفعول			مفاعیلن				مفاعیلن		

وزن مشترک سایر گزینهها:

مفعول مفاعیلن فاعلاتن

۱۷۲۸ ۳

ز	غم	ز	بر	د	ل	ری	شم	چ	تیر	ها	ک	گ	شا	دی	
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	
ز	غص	ص	بر	س	ر	کو	یت	چ	با	ر	ها	ک	ک	شید	دم
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
	مفاعیلن			فاعلاتن				مفاعیلن					فاعلاتن		

وزن مشترک سایر گزینهها:

مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن

۱۷۲۹ ۴ رکن بندی های وزن ابیات گزینه (۴):

- (ب) مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن (= مستفعل فاعلاتن // مستفعل فاعلاتن)
 (ه) مفعول مفاعیلن مفاعیل فاعلاتن (= مستفعل مفاعیلن مستفعل مفاعیلن مستفعل مفاعیلن)

بررسی وزن سایر بیتها:

- (الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
 (ج) مفتعلن مفاعیلن // مفتعلن مفاعیلن
 (د) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۱۷۳۰ ۳

عا	ر	فایز	در	وید	ش	صا	حب	در	د	را
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
پا	د	شا	خا	نند	گر	نا	نیش	نیست		
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
	فاعلاتن				فاعلاتن				فاعلن	

وزن مشترک سایر گزینهها:

فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن

۱۷۳۱ ۲ تقطیع صورت کامل شده بیت سؤال:

صا	ح	ب	ن	ظ	ری	ک	دید	رو	یش
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-
د	و	ا	ن	ی	عشق	گش	ث	شید	دا
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-
	مفعول			مفاعیلن				فاعلن	

(مستفعل فاعلاتن فاعلاتن)

۱۷۳۲ ۱ تقطیع بیت های سؤال:

تا	شو	ی	مت	ا	زاین	گ	ل	عا	رض	ع	با	ر	راه
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-
اب	ری	شد	دم	ز	شو	ق	ک	اش	کی	پ	با	ر	مت
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-
عم	ری	د	لم	ب	سی	ن	ف	شر	دی	د	رن	ت	ظار
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-
تا	در	ک	شم	پ	سی	ن	و	در	بر	ف	شا	ر	مت
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-
	مفعول			فاعلات				مفاعیل				فاعلن	

۱۷۳۳ ۱

با	ور	م	کن	ک	صو	ز	ت	او	عق	ل	من	پ	برد	
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-	
عق	ل	م	ن	پ	بر	د	ک	صو	رت	ن	گا	ر	اوست	
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-	
گر	د	پ	ر	این	من	ظ	ر	ز	ب	با	ن	ظ	گ	نند
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-	U
ما	را	ن	ظ	ب	قد	ز	ت	پر	ور	د	گا	ر	اوست	
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-	U
ای	نم	ق	بو	ل	بس	ک	پ	مید	رم	ب	را	س	تا	
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-	U
تا	نس	ب	تم	گ	نند	ک	خ	د	مت	گ	زا	ر	اوست	
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-	U
	مفعول			فاعلات				مفاعیل				فاعلن		

۱۷۳۴ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): میهن دوستی

مفهوم سایر گزینهها:

- (۱) توصیف مکانی دل پذیر که غم غربت را از یاد می برد.
 (۲) نگویش غفلت از دشمن درونی (خوی بد و آرزو هوا، با توجه به ابیات پیشین)
 (۳) دل بستگی به معشوق

۱ ۱۷۴۷ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) پا، دست، دل، پشت (۳) مه، خورشید (۴) دریا، کشتی، ساحل

۳ ۱۷۴۸ بیت، اشاره دارد به رانده شدن حضرت آدم (ع) از بهشت

۴ ۱۷۴۹ شاعر با آوردن واژه «قربان» و «عید» به «عید قربان» اشاره دارد.

۲ ۱۷۵۰ بررسی سایر گزینه‌ها:

هر سه گزینه به ماجرای عشق شیرین و فرهاد اشاره دارد.

۳ ۱۷۵۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به ماجرای دل دادگی فرهاد و شیرین

(۲) اشاره به ماجرای دل دادگی خسرو و شیرین

(۴) اشاره به داستان خسرو و شیرین

۲ ۱۷۵۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به آیه نخست از سوره مبارکه «ضحی»

(۳) اشاره به معجزه شق القمر (شکافتن ماه) که از پیامبر اسلام (ص) به ظهور رسید.

(۴) اشاره به آیه شریفه ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ﴾ [خداوند فرمود: آیا من پروردگار شما نیستم؟] فرشتگان گفتند: آری.

۱ ۱۷۵۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) اشاره به دو معجزه حضرت موسی (ع) (تبدیل شدن عصای وی به اژدها و ید بیضا)

(۳) اشاره به ماجرای بر دار کردن حسین بن منصور حلاج

(۴) اشاره به معجزه حضرت عیسی (ع) (زنده شدن مردگان با نفس ایشان)

۱ ۱۷۵۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) اشاره به داستان معجزه حضرت موسی (ع) و عبور وی و قومش از رود نیل

(۳) اشاره به داستان عشق فرهاد کوهکن به شیرین

(۴) اشاره به روایت زندگی حضرت یوسف (ع)

۱ ۱۷۵۵ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) اشاره به آیه شریفه ﴿أَنَا عَرْضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ ...﴾

(۳) اشاره به ماجرای به دار آویخته شدن حسین بن منصور حلاج

(۴) اشاره به رانده شدن حضرت آدم (ع) از بهشت

۴ ۱۷۵۶ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به داستان پهلوانی‌های رستم

(۲) اشاره به داستان بیژن و منیژه

(۳) اشاره به داستان دل‌باختگی فرهاد به شیرین

۳ ۱۷۵۷ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به روایت زندگی حضرت خضر (ع) و آب حیات

(۲) اشاره به داستان اسکندر در جست‌وجوی آب حیات

(۴) اشاره به روایت زندگی حضرت موسی (ع)

۳ ۱۷۵۸ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به داستان منصور حلاج و بر دار کردن او

(۲) اشاره به ضرب‌المثل «جواب ابلهان خاموشی‌ست.»

(۴) اشاره به داستان بیژن و منیژه

۱ ۱۷۳۵ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱): بلندنظری و قناعت

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) خلل‌ناپذیر بودن سرشت جهان / دعوت به خوش‌باشی

(۳) تغییر شرایط از مطلوب به نامطلوب

(۴) توصیه به شکیبایی / توکل / امیدواری به فضل خداوند

۳ ۱۷۳۶ مفهوم گزینه (۳): خود را در حضور معشوق، هیچ انگاشتن

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها:

دل‌بستگی به وطن و از جان‌گذشتگی در راه حفظ آن

۱ ۱۷۳۷ مفهوم گزینه (۱): زندگی عاشق وابسته به وجود عشق است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها:

جان‌فشانی در راه پاسداری از وطن

۲ ۱۷۳۸ مفهوم گزینه (۲): حتمی بودن مرگ

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها:

مناعت طبع و قناعت

۲ ۱۷۳۹ مفهوم گزینه (۲): ارزشمندی دانش

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها:

وحدت وجود

۳ ۱۷۴۰ مفهوم گزینه (۳): عاشق واقعی فقط دل‌بسته معشوق است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها:

وحدت وجود

۴ ۱۷۴۱ مفهوم گزینه (۴): وفاداری عاشق به معشوق

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها:

بازگشت عاشق رمیمه از معشوق ناممکن است.

۳ ۱۷۴۲ ترک تعلّق و تعین (ب): تقابل عشق و زهد و توصیه به ترک تعلّقات

به مقام ارشاد رسیدن (ه): عشق مایه کمال و موجب هدایت شدن و هدایت کردن است.

به ثمر نشستن (د): رنج عاشقی زمینه‌ساز وصال است.

نکوهش تقلید (ج): ضرورت پرهیز از تقلید کورکورانه

تمنای محبت (الف): رنج عاشقی و به تعبیری طلب عنایت از معشوق

۳ ۱۷۴۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) باد، رعد، برق

(۲) ترش، تلخ، شیرین

(۴) شکار، کمند / بیخ، درخت

۱ ۱۷۴۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) ستاره، خورشید، ماه / شب، امشب، ستاره

(۳) کشتی، صدف، ساحل، موج، دریا

(۴) پا، سر، دست

۱ ۱۷۴۵ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تیر، تیغ، سپر / سیاره، گردون

(۳) سکه، درهم، دینار

(۴) قلم، دوات، نامه

۳ ۱۷۴۶ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) چین، ترک، روم، بربر / بنفشه، گل، سمن / زلف، رو، بر

(۲) دست، پا

(۴) ماه، خورشید / کام و امید (به تعبیری)